

ਕਿਸ਼ਕ ਖਰ ਮੈਂ ਸਕਸੇ
ਯਾਦਾ ਪਠਾ ਜਾਨੇ ਕਾਲਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਦਿੱਲੀ, ਹਿਮਾਚਲ, ਹਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ, ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
Tuesday, 24 March 2026

Punjabi National Daily Qaumi Patrika NO.1 ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਮੰਗਲਵਾਰ 24 ਮਾਰਚ 2026, 8 ਚੈਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ 555 (ਸਵੈ-12) ਮੁੱਲ 3.00 ਰੁਪਏ

VISIT:
www.qaumpatrika.org
Email: qpatrika@gmail.com

R.N.I. No. 39272/81- ਸੰਪਾਦਕ - ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ - ਸਾਲ - 44, ਅੰਕ 138, qpatrika@gmail.com ਫੋਨ : 9971359517 www.qaumpatrika.org

“ਮੋਦੀ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੂਟਨੀਤੀ” ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ
ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 23 ਮਾਰਚ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਵਧਦੇ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਮੀ ਵਜੋਂ ਉਭਰੇ ਹਨ। Israel, Iran ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਕਤੀ United States ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਰੁਖ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜੋ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਮਿਆਂ ਅਤੇ ਗਣਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਰਹੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤਕ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸੰਵਾਦ, ਕੂਟਨੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ: ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਮੋਜ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਅਤੇ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਵਾਲੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹੋਏ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਮੱਧਸਥ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਯਮ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਥਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਮੁਦਾਇ ਅਣਸ਼ਚਿਤਤਾ, ਆਰਥਿਕ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਹ ਨੀਤੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ “ਵਸੁਧੇਵ ਕੁਟੁੰਬਕਮ—ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ—ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਥਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੂਟਨੀਤੀ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਨਾਲ ਰਚਨਾਤਮਕ ਸੰਵਾਦ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਰਣਨੀਤਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਹੋਵੇ, ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇਸਰਾਈਲ ਨਾਲ ਵਧਦੇ ਸਹਿਯੋਗ—ਭਾਰਤ ਨੇ ਜਟਿਲ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸੰਭਾਲਿਆ

ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਯਤਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਚਾਂ, ਦੋਪੱਖੀ ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਪਹਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤਣਾਅ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਪੱਖ ਚੁਣ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇੱਕ ਉੱਚਾ ਰਸਤਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ—ਤਸਬਤ, ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਨੇਤ੍ਰਤਵ ਦਾ ਰਸਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲੀ ਤਾਕਤ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਤੰਭ ਵਜੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖੜਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਅਗਵਾਈ ਇੱਕ ਅਜੇਹੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਾਦ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਟਿਕਾਊ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਸਿਰਫ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਅਣਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ, ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਨੇਤ੍ਰਤਵ ਹੇਠ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਮੇਂਸਿਰ ਅਤੇ ਸਦੀਵੀ ਦੋਵੇਂ ਹੈ: ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਥਿਆਰ ਹੈ।

ਹਿਮਾਚਲ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 60 ਕਰੋੜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ 23 ਮਾਰਚ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮੁਕੇਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਦਿਨਾ ਦੌਰ ਦੌਰਾਨ ਹਰੇਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਲਗਭਗ 60 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਅਤੇ ਖੇਡ ਖੇਤਿਆਂ ਦੀ ਚਾਂਦ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਡ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੇਡ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਿਹਤਰ ਸੜਕ ਸੰਪਰਕ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਗਤੀ ਮਿਲੇਗੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਵੀ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਲੀ ਦਾ ਰੋੜਾ ਖੇਤਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਲਗਭਗ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਸਿੱਧਿਕ ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਟਰੈਕ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟਰੈਕਿੰਗ ਪਾਰਕ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲਾ ਆਨਟੋਨੋਟੈਸਟਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਕਰੀਬ 17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਹੋਲੀਪੋਰਟ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰੋੜਾ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਨਵੀਂ ਪਛਾਣ ਬਣਾਏਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਲਗਭਗ 48.69 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਜੇਜੇਨ ਮੋੜ-ਤਹਿਲੀਵਾਲ ਚੌਕ ਸੜਕ (ਭਾਈ ਦਾ ਮੋੜ ਦੇ ਰਸਤੇ) ਦੇ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਕੰਮ ਦਾ ਭੂਮੀ ਪੁਜਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰੀਬ 17.5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਸੜਕ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰੇਲੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰੋੜਾ ਪਿੰਡ 'ਚ ਲਗਭਗ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਧਿਕ ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਟਰੈਕ ਦਾ ਵੀ ਭੂਮੀ ਪੁਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰਾਜ ਸਭਾ 'ਚ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਪਲਟਵਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 23 ਮਾਰਚ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਦਾਨ ਦੀਆਂ ਪੂਰਕ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਂਸਦ ਨੇ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਸਾਂਸਦ ਮਦਨ ਗਣੇਸ਼ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਦਾਅਵੇ ਕਰਕੇ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਅਫਰਾ-ਤਫਰੀ ਨਾ ਫੈਲਾਉਣ। ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਸਾਂਸਦ ਨੀਰਜ ਭਾਂਗੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਐੱਲ.ਪੀ.ਜੀ. ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਿੱਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਸ ਏਂਜੀਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੰਬੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮਦਨ ਗਣੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਕੋਰਾਂ ਦੂਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਡਰ ਕੇ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਲੰਡਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੇਲੋੜੀ ਹਫ਼ਤਾ-ਦਫ਼ਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਪੁਖਤਾ ਪੱਖੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ

ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਗਣੇਸ਼ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2014 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੀਡੀਪੀ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵਧ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 106.5 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 331.3 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੱਜ ਸੰਵਾਦ, ਦਵਾਈਆਂ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਸਾਂਸਦ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਘੁਟਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਜਦਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁੱਢੇਰਸ ਅਤੇ ਕੋਲਾ ਖਾਣ ਵਰਗੇ ਘੁਟਾਲੇ ਨਿੱਤ ਦਿਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਮਦਨ ਗਣੇਸ਼ ਹੋਰ ਸਾਂਸਦ ਸ਼ੇਰੂਸ਼ਰਣ ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਕਿ 2027 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਡਾ. ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ 'ਬਸਟ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਨਿਯੋਗ ਬਿੱਲ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਪੱਧਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਭਾਰਤ-ਰੂਸ ਸੰਬੰਧ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ, 2030 ਤੱਕ 100 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਟੀਚਾ : ਐੱਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਮਾਸਕੋ 23 ਮਾਰਚ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐੱਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਰੂਸ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਬ੍ਰਿਕਸ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੌਰਾਨ ਰੂਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਰੂਸ: ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਦੁਵੱਲੋ ਏਜੰਡੇ ਵੱਲ 'ਵਿਸ਼ੇ' ਤੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਦੋਸਤੀ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਰੂਸ ਸਾਲਾਨਾ ਦੁਵੱਲੋ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ 68.7 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 2030 ਤੱਕ 100 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਕਰਨ ਦੇ ਟੀਚੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਭਾਰਤ-ਰੂਸ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਇਕਨਾਮਿਕ ਯੂਨੀਅਨ (515^ਥ) ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ (6¹) ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 2025 'ਚ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਦੀ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਸਿਹਤ, ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸਮੁੱਚੀ ਸਹਿਯੋਗ, ਖਾਦਾਂ ਤੇ ਹਨਰੇਬਲ ਪੇਜ਼ੇਵਰਾਂ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਕਾਜ਼ਾਨ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸਤਿਆਂ ਕਿ ਕਲਾ, ਯੋਗਾ ਤੇ ਆਯੁਰਵੇਦ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ 'ਚ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਰੂਸ ਦੇ ਯੋਗਾ-ਯੋਗੀ ਸੰਗਠਨ ਤੇ ਕਾਜ਼ਾਨ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕੌਸਲੇਟ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਂਝੇ ਹੋਰ ਵਧੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਦੀ ਬਦਲਦੀ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਬ੍ਰਿਕਸ, ਐੱਸ.ਸੀ.ਓ. ਜੀ-20 ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਰਗੇ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਰੂਸੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸਰਗੇਈ ਲਾਵਰੋਵ ਨੂੰ ਸ਼ੁਕਰਮੰਨਾਵਾ ਭੇਜਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਕੇਰਲ : ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਛਿੜੀ ਜੰਗ ਹੋਈ ਸ਼ਾਂਤ ! ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਗਜ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਈ ਇਕਜੁੱਟਤਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ
ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਬਿਊਰੋ 23 ਮਾਰਚ। ਕੇਰਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਘਮਸਾਣ ਹੁਣ ਸ਼ਾਂਤ ਹੁੰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਗਜ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕੇ. ਸੁਧਾਕਰਨ ਅਤੇ ਅਟਿਗਲ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਦੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਸਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਸੁਧਾਕਰਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਿਨਾਰਾਈ ਵਿਜਯਨ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਜਿਲ੍ਹੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਦੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਪਨਾਨਮਥਿਟਾ ਦੀ ਕੋਨੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਲੰਬੀ ਖਿੱਚੌਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਟੀ.ਓ. ਮੋਨਨ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। 77 ਸਾਲਾ ਕੇ.

ਕੇਰਲ : ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਛਿੜੀ ਜੰਗ ਹੋਈ ਸ਼ਾਂਤ ! ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਗਜ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਈ ਇਕਜੁੱਟਤਾ

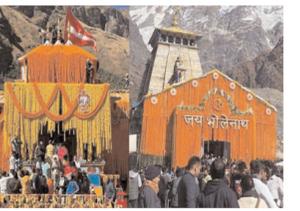
ਸੁਧਾਕਰਨ ਨੇ ਮੋਨਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੁਹਰਾਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਵਿੱਟਰ (✓) 'ਤੇ ਇੱਕ ਭਾਵੁਕ ਪੋਸਟ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੇਰਲ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹਨ। ਮੈਂ ਯੂ.ਡੀ.ਐੱਫ. (46) ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਸੂਬੇ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗਾ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੋਹੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਜੇ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਵਿੱਚ 3 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਡੀ.ਐੱਫ. (*46) ਵਿਰੁੱਧ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਲੜਨਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਤੀ ਤੇਜ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਦੇਣਗੇ। ਪਾਰਟੀ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਡੀ.ਐੱਫ. (*46) ਵਿਰੁੱਧ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਲੜਨਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਤੀ ਤੇਜ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਚਾਰਧਾਮ 'ਚ ਮੋਬਾਈਲ ਅਤੇ ਗੀਲ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਲੱਗੇਗੀ ਰੋਕ

ਹਲਦਵਾਨੀ 23 ਮਾਰਚ। ਉੱਤਰਾਖੰਡ 'ਚ ਚਾਰ ਧਾਮ 'ਚ ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਬਲੋਗਿੰਗ ਨੂੰ ਬੰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਦਰੀਨਾਥ ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਮੰਦਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੋਮੇਟ ਦਿਵੇਦੀ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਐਨਊਫ ਵ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਦਰਾਂ 'ਚ ਵਧ ਰਹੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ

ਸਵੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਕ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨਫਲੂਐਂਸਰ, ਬਲੋਗਰ ਅਤੇ ਗੀਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਬੰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਮੇਟ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਕਾਰਨ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ 'ਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਗਲਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਹਿਰ ਓ ਰੱਬਾ ! ਵਿਦੇਸ਼ੋਂ ਪਰਤੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰ ਗਈ ਅਣਹੋਣੀ, ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚੱਕਾ ਜਮ

ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਮੌਕੇ ਭੜਕ ਗਈ ਹਿੰਸਾ ! ਪੁਲਸ ਦੀ ਫਾਇਰਿੰਗ 'ਚ 2 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਈ ਜਾਨ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ 23 ਮਾਰਚ। ਵਿਰੋਧ ਪੂਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਐੱਮ.ਸੀ.ਡੀ. ਮਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਲ ਦਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹਾਦਸਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਬੇਕਾਬੂ ਇਨੋਵਾ ਕਾਰ ਨੇ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਪਰਤ ਰਹੀ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ। ਸਭ ਗੱਲ ਇਹ ਹੋ ਕਿ ਮਿਤਕਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅੱਜ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦੀ ਮਿਤਕਾ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਪੁਲਸ 'ਤੇ ਵਿੱਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਵਿਰੋਧ ਪੂਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ਦੇ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਭਕੇ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ। ਮਿਤਕਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਪਿੰਡ ਬੰਦੋਵਾਲ ਵਾਸੀ 48 ਸਾਲਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਗਾਰਡ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਘਟਨਾ 5 ਮਾਰਚ ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਬੱਸ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤਕਰੀਬਨ 80 ਦੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਆਈ ਇੱਕ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਇਨੋਵਾ ਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਟੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਡੀ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਦਸਾ ਨੇੜੇ ਲੱਗੇ ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਕੋਚ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਦਿਖ

ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟੱਕਰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਲਕ ਕਾਰਰ ਸਮੇਤ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਮਿਤਕਾ ਦੇ ਗਿਰੋਹੇਦਾਰ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਸ ਪੁਸ਼ਾਨ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਫੁਟੇਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਚੱਕਾ ਜਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਗੱਡੀ ਕਿਸੇ

ਰੁਸੁਖਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੁਲਸ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿਚ ਟਾਲਮਟਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਧਰਨਾ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਵਾਹਨ

ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਹੈ ਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਫ਼ਾਲਗੁਣ, ਵਿਰੋਧ ਪੂਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਧਰਨੇ ਕਾਰਨ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪੁਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁਲਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ 5 ਕਰੋੜ ਦਾ ਲੋਨ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕਰੇ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਾਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ
ਲੁਧਿਆਣਾ 23 ਮਾਰਚ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਲੋਨ ਲੈ ਕੇ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਬਾਣਾ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 5 ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੁਕਰੇ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ (ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਉਸ਼ਾ ਫਾਈਨਾਂਸੀਅਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ) ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਨਗਰ, ਭਾਰਤ ਨਗਰ ਚੌਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ 'ਅੱਪ ਮਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ' ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਅਤੇ ਸੁਮੇਲ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਜੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਲੋਨ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਲੋਨ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੁਲਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 23 ਮਾਰਚ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਗਰੇ ਹਿਲਸ ਜਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਨਅਤੀਬੱਧ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਗਾਂਧੀ ਹਿਲਸ ਆਇਨੇਮਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੌਲ (78143) ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕ ਗਈ ਤੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਤਣਾਅ ਜਨਜਾਤੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜਨਜਾਤੀ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਜਨਜਾਤੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਣ। ਸਿਮਰਾਨ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਫੁਲਬਾੜੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਐਸਤਾਰ ਮੋਹਿਨ ਆਪਣਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਿਤੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਈ। ਚਿਬੀਨਾਗ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਭੀੜ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਨੀ ਪਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਾਬਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ ਤੇ ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵਿਗੜ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਸ ਪੱਛਮੀ ਗਰੇ ਹਿਲਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਭਰ ਲਈ ਕਰਵਾਉਣ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਅਫਵਾਹਾਂ

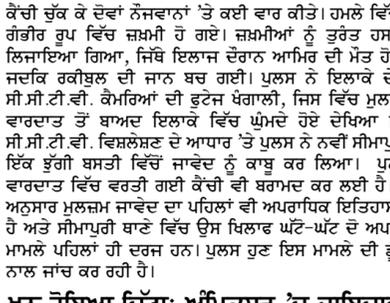
ਅਤੇ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਸੰਬੰਧੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੁਸ਼ਾਨ ਨੇ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਨਾ ਨੂੰ 'ਫਲੋਗ ਮਾਰਚ' ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। 78143 ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ

ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਤਾਵ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਭਰਨ ਸਮੇਂ 'ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ' ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਤਣਾਅ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਜ੍ਹਾ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਾਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੁਨੀ ਜੰਗ 'ਚ ਬਦਲ ਗਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਈ ਬਹਿਸ !

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 23 ਮਾਰਚ। ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਮਾਪੂਰੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਈ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ 26 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਕੱਚੀ ਨਾਲ ਵਿਨ੍ਹ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸੀਮਾਪੂਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਜਾਵੇਦ ਉਰਫ਼ ਗੁੰਡਾ (28) ਦੀ ਰਕੀਬੁਲ (26) ਅਤੇ ਆਮਿਰ (27) ਨਾਲ ਪੈਸਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤਿੱਖੀ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਹਿਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਧ ਗਈ ਕਿ ਜਾਵੇਦ ਨੇ

ਕੱਚੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੋਵਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕੀਤੇ। ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਆਮਿਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਦਕਿ ਰਕੀਬੁਲ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚ ਗਈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕਈ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਫੁਟੇਜ ਖੋਲ੍ਹੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਵਾਰਦਾਤ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਨਵੀਂ ਸੀਮਾਪੂਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਭੁੱਗੀ ਬਸਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਦ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਵਾਰਦਾਤ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕੱਚੀ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਜਾਵੇਦ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਮਾਪੂਰੀ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਹਨ। ਪੁਲਸ ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਫ਼ੁੱਧਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

PG ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਆਈ ਚਾਹ

ਫਰੀਦਕੋਟ 23 ਮਾਰਚ। ਬਾਣਾ ਸਿਟੀ-2 ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜਿਨਾਹ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਵਾਇਰਲ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੁਕਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨਿਵਾਸੀ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹੁਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪੇਂਟਿੰਗ ਗੈਸਟ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਆਉਣ-ਜਾਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅੰਗ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਨੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਕਾਲਜ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਵੀਂ ਪੀ.ਜੀ. ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮ ਉਸਨੂੰ ਪੀ.ਜੀ. ਦੀ ਲੋਕਸ਼ਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚਾਹ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪਿਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬੋਲੇ ਹੋ ਗਈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਇਸ ਕਿਰਦਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਸ਼ਲੀਲ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕੇ ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸਦਾ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਣਾ ਸਿਟੀ-2 ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਧਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤਫ਼ੀਲੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਖ਼ਾਲਾਫ਼ ਸਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੇਠ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਫ਼ੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ

ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ 18 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ, 2 ਜ਼ਖ਼ਮੀ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 23 ਮਾਰਚ। ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਰਾਜਵਾਲੀ ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਰਾਤ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰੋਡਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਮਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਪੁਲਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੱਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਸ਼ ਘਰ ਲੈ ਗਏ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡ ਰਾਜਵਾਲੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਪਵਨ ਡੋਲੂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਦਿਵਯਾਂਸ਼ ਕੁਮਾਰ (18) ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਆਪਣੇ ਦੋ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀਪਕ ਪੁੱਤਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਪੁੱਤਰ ਸੁਧੀਰ ਨਾਲ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੰਡ ਖਾਣਵਾਂ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ

ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕਅੱਪ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਮਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦੀਪਕ ਪੁੱਤਰ ਸੁਧੀਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰੋਡਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਬਹਾਵਾਲਾ ਪੁਲਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਅੱਜ ਮਿਤਕ ਵਿਦਿਆਲੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਲਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੱਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਸ਼ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੱਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਸ਼ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ।

ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਬੇਖ਼ੋਫ਼ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਚੋਰ ਗੱਡੀ 'ਚ ਜ਼ਿੰਕ ਦੀਆਂ ਸਿੱਲੀਆਂ ਉਡਾ ਕੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਾਰ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ 23 ਮਾਰਚ। ਫੋਕਲ ਪੁਲਸ ਸਟੇਰ ਦੇ ਤਾਲੇ ਤੋੜਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਪੁਲਾਇਟ ਫੋਜ਼-5 ਸਥਿਤ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਬੀ. ਡੀ. ਸਾਈਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਰੀਬ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਕ ਦੀਆਂ ਸਿੱਲੀਆਂ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਚੋਰ ਸਫ਼ੇਦ ਰੰਗ ਦੀ ਗੱਡੀ 'ਚ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਵਾਰਦਾਤ ਕਾਰਨ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ 'ਚ ਪੁਲਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੋਕਲ ਮਾਲਕ ਰਾਕੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਵੀ ਚੋਰ ਕੰਪ ਟੱਪ ਕੇ 4 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮਾਲ ਲੈ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲ ਦੀ ਬੰਦ ਫੋਕਲ ਦੀ ਤਾਲਾ ਤੋੜਿਆ ਅਤੇ ਕੰਪ ਟੱਪ ਕੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਤੇ ਕਰੀਬ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਕ ਦੀਆਂ 40 ਸਿੱਲੀਆਂ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਲੈ ਗਏ ਸੀ। ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਫੁਟੇਜ 'ਚ ਚੋਰ ਸਰੀਰ

ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਦੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਚੋਰ ਬਾਈਕ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬਚਿਆ ਮਾਲ ਚੁੱਕਣ ਆਏ ਪਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਸਿੱਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰੱਖਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪੁਲਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਫੋਕਲ ਪੁਲਾਇਟ 'ਚ ਗਰਤ ਦੀਆਂ 40 ਸਿੱਲੀਆਂ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਲੈ ਗਏ ਸੀ। ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਫੁਟੇਜ 'ਚ ਚੋਰ ਸਰੀਰ

ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਦਾ ਕਹਿਰ : ਬਾਈਕ ਸਵਾਰ ਦਾ ਗਲਾ ਵੱਢਿਆ ਗਿਆ, ਪਤਨੀ ਦਾ ਟੁੱਟਿਆ ਪੈਰ ਟੁੱਟਿਆ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 23 ਮਾਰਚ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਲਸ ਖਤਰਨਾਕ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕਣ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੀਵੀਵਰ ਸ਼ਮ ਪੁਰਨੀਆ ਫਲਾਈਓਵਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ। ਮਦਿਆਨਵ ਦੇ ਕੇਸ਼ਵ ਨਗਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਨਵਾਮੀ ਲਾਲ ਜੋ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੇ ਬੇਟੀ ਨਾਲ ਬਾਈਕ 'ਤੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਫਲਾਈਓਵਰ 'ਤੇ ਉੱਡਦੀ ਪਤੰਗ ਦੀ ਖਤਰਨਾਕ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਉਸ ਦੀ ਗਰਦਨ ਦੁਆਲੇ ਡਸ ਗਈ। ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਗਰਦਨ ਤੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹੋ ਗਏ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਖ਼ੂਨ ਵਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਈਕ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਇੱਕ ਖੰਭੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪੈਰ ਟੁੱਟ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੇਟੀ ਵੀ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਈ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਮਦਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਚੋਰ ਗਿਰੋਹ ਨੂੰ ਜਲਦ ਹੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

ਹਿਆਤਪੁਰ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਵੱਡੀ ਤਾਦਾਦ 'ਚ ਖੈਰ ਸਕੈਂਡਲ ਕੀਤਾ ਬੇਨਕਾਬ !

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਨੂਰਪੁਰਬੇਦੀ, 23 ਮਾਰਚ। ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਹਿਆਤਪੁਰ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ 'ਚ ਵੱਡੀ ਤਾਦਾਦ 'ਚ ਕੱਟੇ ਕੇ ਖੁਰਦ-ਖੁਰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤ ਨਾਲ ਡੱਪ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਖੈਰ ਦੀ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਲੱਕੜ ਨੂੰ ਗੁਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਖੈਰ ਮਾਰੀਆ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਕੈਂਡਲ ਬੇਨਕਾਬ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਪਿੰਡ ਹਿਆਤਪੁਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਲੜਕੇ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਅਜੇ ਰਾਣਾ ਤੇ ਸਮੂਹ ਗੁਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭੱਠੇ ਲਾਗੇ ਕਰੀਬ 150 ਤੋਂ 200 ਕੁਇੰਟਲ ਖੈਰ ਦੇ ਵੱਢੇ ਗਏ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਬੀਤੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ 'ਚ ਖੈਰ ਦੀ ਨਾਜਾਇਬ ਕਟਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਕਬੇ ਦੇ ਨਾਲ

ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਮਲਕੀਅਤ 'ਚ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਖੈਰ ਕੱਟੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਡੀ.ਐੱਫ.ਓ. ਰੂਪਨਗਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜਗਨੀ ਦਾ ਮੌਸਮ ਹੋਣ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਹਰ ਪਕਾਰ ਦੀ ਕਟਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਖਦਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਕਬੇ 'ਚ ਵੀ ਕਟਾਈ ਨੂੰ ਅੱਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਇਸ ਸਭ 'ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਕਬੇ 'ਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੈਰ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪਟਾਉਣ ਤੇ ਕਟਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੱਟੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਭੱਠੇ ਲਾਗੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਥੋਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰੀਬ 150 ਤੋਂ 200 ਕੁਇੰਟਲ ਖੈਰ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਖੁਰਦ ਬੁਰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਵੱਲੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਪਤਵੱਤੇ ਸੋਜਣਾਂ ਨੇ ਮੁੜ ਹਿਆਤਪੁਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜੰਗਲ ਦੇ ਰਕਬੇ 'ਚ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਛਾਣਬੀਣ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 65 ਦਰਖਤਾਂ ਦਾ ਜੜ੍ਹ ਮੁੜ ਪੁੱਟ ਤੇ ਕੱਟਣ ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ। ਜਿਸਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਆ ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਖੈਰ ਮਾਰੀਆ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ 'ਚ ਵਿਭਾਗ ਨਾਕਾਮ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸੱਚੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਗੋਵਿੰਦ ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨੂਰਪੁਰਬੇਦੀ-ਭੱਠੀ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਖੈਰ ਮਾਰੀਆ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੈਰ ਦੀ ਤਸਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਾਜ਼ਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਭਾਰੀ ਤਾਦਾਦ 'ਚ ਕਾਬੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਸਮੁੱਚੀ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਟਾਈ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਪੰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ-ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਬਰ, ਸਵਾਮੀ ਪਿੰਡ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਅਤੇ ਐਡੀਟਰ ਨੇ ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਏ-144 ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਏਰੀਆ ਸੈਕਟਰ ਏ-4, ਟ੍ਰਿਨਿਕਾ ਸਿਟੀ ਲੋਨੀ ਗਾਇਆਬਾਦ ਤੋਂ ਡਫ਼ਪਕਾ ਏ 5, ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਜਫ਼ਰ ਮਾਰਗ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110002 ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।
Edited/Printed/Published and Owned by Gurcharan Singh Babbar 5, Bahadur Shahr Zafar Marg New Delhi 110002. Printed at Qaumi Patrika Printing Press A-4, Tronica City Loni Ghaziabad Ph. : 011-41509689 011-23315814 Mob. : 9971359517 9312262300
E-mail address: gpatrika@gmail.com
R.N.I. No. 3272/81
Legal Advisors: Advocate Mohd. Sajid Advocate Dr. A.P.Singh Advocate Manish Sharma Advocate Pooja Bhaskar Sharma

ਮੇਰੇ ਲਈ, ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ

ਕੌਮੀ ਪੜ੍ਹਕਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਪੰਜਾਬ, 23 ਮਾਰਚ: ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੀਰੋ-ਟੋਲਰੈਂਸ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। 'ਆਪ' ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਵੀ ਆਡੇ ਹੱਥੀ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਨਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਝਿਜਕਦੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਜਪਾ

ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਝਿਜਕਦੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ੀਰੋ-ਟੋਲਰੈਂਸ ਨੀਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਮੰਤਰੀ ਅਜਿਹਾ ਅਰਪਾ ਕਰਦਾ

ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਡਾ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂ ਸਾਡਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਐਕਸ (ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ) 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ, ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਣ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੋਣ। ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

PUBLIC NOTICE

My client Narender Kumar Chauhan S/o Poooran Singh R/o H.No.376, Chauhan Mohalla, Madanpur Khadar, Sarita Vihar, and disowned his wife Preeti Rani from his all movable-immovable properties due to their Vihar, Delhi-76, has severed all relations and disowned his disobedience. My client Shall not be responsible for their acts.
ARJUN BIDHURI Advocate
CH. NO.536, Saket Courts New Delhi-110017.

PUBLIC NOTICE

Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through pro. Mr. Karan Dudgeja S/o Mr. Satish Kumar Dudgeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khaska No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khaska No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khaska No. 232KH, Situated at Village -Jalpara, Pargana & Tehsil Dadr, Distt. Gurgaon, Haryana, U.P. Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadr, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold inavulably, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Ghaziabad, Uttar Pradesh-201003 (Contact at 09958871432)

PUBLIC NOTICE

Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through pro. Mr. Karan Dudgeja S/o Mr. Satish Kumar Dudgeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khaska No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khaska No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khaska No. 232KH, Situated at Village -Jalpara, Pargana & Tehsil Dadr, Distt. Gurgaon, Haryana, U.P. Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadr, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold inavulably, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Ghaziabad, Uttar Pradesh-201003 (Contact at 09958871432)

ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੋਏ 'ਚ ਡੁੱਬਣ ਕਾਰਨ ਚਾਰ ਮਾਸ਼ੂਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਗੜ੍ਹਵਾ 23 ਮਾਰਚ: ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਖ਼ਾਰੋਡ ਦੇ ਗੜ੍ਹਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉਰਸਗੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਲ ਦਹਿਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਜਿਸ 'ਚ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਡੁੱਬ ਟੋਏ 'ਚ ਡੁੱਬ ਗਏ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੀੜਤ ਇੱਕੋ ਪਿੰਡ ਉਰਸਗੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ। ਮਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲੱਕੀ ਕੁਮਾਰ (8) ਪੁੱਤਰ ਅਵਧੇਸ਼ ਰਾਮ; ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ (12) ਪੁੱਤਰ ਸੰਤੋਸ਼ ਰਾਮ; ਨਾਰਾਇਣ ਚੰਦਰਵੇਲੀ (16) ਪੁੱਤਰ ਬਾਲੂਲਾਲ ਚੰਦਰਵੇਲੀ; ਅਤੇ ਹਰਚੰਦ ਚੰਦਰਵੇਲੀ (13) ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੱਚੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਇੱਕ 'ਦੋਡਾ' (ਛੋਟੇ ਤਲਾਬ) ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਇਦ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਡੁੱਬੇ ਇਸ ਡੁੱਬ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਇਸ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕੇ ਅਤੇ ਡੁੱਬ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋਏ ਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੜ੍ਹਵਾ ਸਦਰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ।

NAME CHANGE

I, PRITI DAS D/O DALJIP KUMAR residing at D-293 JY COLONY KHYALA, DELHI-110018. I have changed my name to PRITY DASS for all future purposes.

NAME CHANGE

I, S. BHASKARA VIJAY KUMAR residing at H-10-6-2256, PADMANABHANAGAR, VENKATAPURAM, NEAR RAMALAYAM, VISAKHAPATNAM, ANDHRA PRADESH-530029, have changed my mother's name from SENAPATHI VENKATARATNAM to SENAPATHI APPALARATNAM for all future purposes vide Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE

I, SWETA RAI BHUTIA Wife of No. 5458488P Rank-NK Name-TSHER, JIND KAPUR Presently residing at VILL-DURPIN GUMBA, PO-KALIMPONG, DISTT-KALIMPONG, WEST BENGAL-74301, have changed my name from SWETA RAI BHUTIA to SWETA RAI for all future purposes vide Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE

I, DEEPAK KUMAR VERMA S/O PARTAP SINGH residing at H.No.16, Tara Nagar Main Kakrola Road, Kakrola, South West Delhi, Delhi-110076 have changed the name of my minor daughter SHREYA ALIAS SHREYA VERMA aged 13 years, and she shall hereafter be known as SHREYA VERMA.

NAME CHANGE

I, Sushma D/O Shambhu Prasad Dharamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE

I Swaran Kaur Sawhney W/o Prith Pal Singh R/O 10C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Changed My Name to Swaran Kaur for all purpose.

PUBLIC NOTICE

It is for general information that I, Rahul Vishwakarma S/o H.P. Vishwakarma R/o J-4, Ground Floor Vishwakarma Market, Mir Dard Road, Mitto Road, Indraprastha, Central Delhi, Delhi-110002 declare that name of mine has been wrongly written as Rahul Kumar Vishwakarma in my minor daughter namely Anika Vishwakarma aged 5 years in his School Records. The actual name of mine is Rahul Vishwakarma.

PUBLIC NOTICE

It is for general information that I, INDU CHAUHAN W/O NARENDER SINGH CHAUHAN R/O N-129/1, T. HITS, KHILONA BAGH DIST NORTH WEST DELHI-110099 declare that name of mine has been wrongly written as INDU KANWAR in my minor son namely HARSH VARDHAN SINGH CHAUHAN aged 13 years in his school record and birth certificate No. MCDOLIR - 2211-005020356. The actual name of mine is INDU CHAUHAN which may be amended accordingly.

PUBLIC NOTICE

It is for general information that I, CHANDER VEER S/O RAMJI LAL R/O Q-157 Vikas Vihar Uttam Nagar West Delhi Delhi-110059 declare that name of mine has been wrongly written as CHANDER PAL in my minor daughter namely KIRTI aged 15 years in her birth certificate No.MCDOLIR-0110-00425168. The actual name of mine is CHANDER VEER which may be amended accordingly.

NAME CHANGE

I, ASHISH KUMAR S/O PURAN LAL R/O 4-8, RAJEEV NAGAR BEGUM PUR, NORTH WEST DELHI, DELHI-110086, have changed my name and shall hereafter be known as RAZA AHMED.

NAME CHANGE

It is for general information that I ASHISH KUMAR SINHA S/o KHAGEN CHANDRA SINHA R/O House No. 67, Alipur Road, Near Kasturi Ram College, Kureni, North West Delhi, Delhi - 110040, declare that name of my wife and my minor Daughter has been wrongly written as PINKI SINHA and ANUGYA SINHA in my minor Daughter namely ANUGYA aged 16 year in her 10th Class Educational Documents. The actual name of my wife and my minor daughter are PINKI KUMARI and ANUGYA, which may be amended accordingly.

PUBLIC NOTICE

It is for general information that I, BALJEET SINGH S/O GURCHARAN SINGH R/O 12/32, Geeta Colony, East Delhi-110031 declare that name of mine, my wife and my minor daughter has been wrongly written as BALJEET SINGH CHUGH, GURPREET KAUR CHUGH, JASLEEN KAUR CHUGH in my minor daughter JASLEEN KAUR aged 16 years in her 10th class Educational Documents. The actual name of mine, my wife and my minor daughter are BALJEET SINGH, GURPREET KAUR and JASLEEN KAUR respectively, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE

I, Sansare Amrut Narayan father of No.4580889H Rank-Hav Name Sansare Ravindra Amrut residing at Nil. Deolali Pravara, Tehsil- Rahuri, District.Ahilyanagar, Maharashtra - 413716 have changed my name from Sansare Amrut Narayan to Amrut Narayan Sansare vide affidavit dated 15/07/2025 executed before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE

I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASPUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PILIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE

I, MOGHAL FATHIMA BAIG Wife of JG-335017L Rank-NB/SUB Name-MOGHAL MOHAMMAD BAKI Presently residing at 9-5-5, ANDHRA KANTHA NAGAR, PERALA HIGH SCHOOL, PERALA, CHIRALA PRAKASAM DISTRICT, ANDHRA PRADESH-523157, have changed my name from MOGHAL FATHIMA BAIG to FATHIMA SHAIK for all future purposes vide Affidavit dated 16/07/2025 before First Class Magistrate, Shillong, Meghalaya.

NAME CHANGE

I Jugal Kishor S/O Lila Dhar R/O H.No-196 S/F, Kh.No-619/21, Chattr Pur, South Delhi, Delhi-110074 have changed the name of my minor daughter namely Krishna Devi aged 16 years and she shall hereafter be known as Priya.

NAME CHANGE

I hitherto known as Farman S/o Akeel Ahmed R/O B 2722/27, Gali No 4, Subhash Mohalla North Ghonda, Garhi Mendu, Bhajan Pura, North East, Delhi-110053 have changed my name and shall hereafter be known as Farman Ahmed.

NAME CHANGE

I hitherto known as Atif S/O Manzoor Khan R/O 1/99-C, 4/F, Gali No-5, Guru Harikrishan School Wali Gali, Kabir Nagar, Gokal Pur, North East Delhi, Delhi-110094 have changed my name and shall hereafter be known as Atif Khan.

NAME CHANGE

I hitherto known as Aakash S/o Makaan Singh Rawat R/O 2087/5, Gali No.20, Prem Nagar Patel Nagar, Patel Nagar S.O, Central Delhi, Delhi-110008 have changed my name and shall hereafter be known as Akash Rawat.

NAME CHANGE

I hitherto known as Sanam Kumari W/o Samrajit Gupta R/O E-400-D, Block-E, Ashok Nagar, Vasundhara Enclave, East Delhi, Delhi, Delhi-110096 have changed my name and shall hereafter be known as Sonam Sav.

NAME CHANGE

I hitherto known as Laxman Yadav alias Bhavikshan Yadav S/O Bechan Yadav R/O Grom Bebra, Post Bebra, Thana Babubhain, Ward No-02, Bela, Po Bela, Dist Madhubani, Bihar-847224 have changed my name and shall hereafter be known as Bhavikshna Yadav.

NAME CHANGE

It is for general information that I, DINDAYAL KAPIL S/O BANWAR LAL KAPIL, R/O RZ-12 G. Gali No. 3, Gandhi Market, New Delhi, West Sagor Pur, South West Delhi, Delhi-110046, declare that name of mine has been wrongly written as DINDAYAL in my FPO No. 08/14/05982/1994. The actual name of mine is DINDAYAL KAPIL, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE

I, HASINA BEGAM KHAN W/O SALIM IGBAL, KHAN R/O TARU R/O VILL-SIA RAMBUTTU, PO-ARAWALI COLONY, NUH, MEWAT, HARYANA-122107 HAVE CHANGED MY NAME TO HASINA BEGAM FOR ALL PURPOSE.

PUBLIC NOTICE

It is for general information that I, NIDHI AGGARWAL YADAV D/O VIRENDER KUMAR AGGARWAL, AL, and Ex. Wife of AMIT YADAV, R/O H.No E-12, Haaz Khas, South West Delhi-110016, declare that I also have changed the name of my minor son namely AAYAN YADAV, aged 16 years and my minor daughter namely ARSHIYA YADAV, aged 13 years and they shall hereafter be known as AAYAN AGGARWAL and ARSHIYA AGGARWAL, respectively, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE

I, S VANITHA W/O No. 14838288N Rank-HAV/MT Name-RAMESH P R/O VILL-SIA RAMBUTTU, PO-SEORAMPUR, TEH-POLLUR, DIST-TRIVANNAMALAI, TAMIL NADU-632315, have changed my name from S VANITHA to VANITHA R for all future purposes vide Affidavit dated 15/07/2025 before Notary Public, Kuppara.

NAME CHANGE

I, S SANJAY KUMAR CHOUHDHRY S/O LATE SH. LAXMAN CHAUDHARY Permanent R/O Parsauni Khindor, Silamari, Bihar-843325 and Presently Residing at Plot No. B-20, Second Floor, Dass Garden, Baprola Vihar, Najafgarh, New Delhi-110043, declare that name of mine has been wrongly written as SANJAY CHOUHDHRY in my minor daughter namely SHIWANGI CHOUHDHRY aged 17 years in her 10th class MarketSheet. The actual name of mine is SANJAY KUMAR CHOUHDHRY, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE

I, SANJAY KUMAR CHOUHDHRY S/O LATE SH. LAXMAN CHAUDHARY Permanent R/O Parsauni Khindor, Silamari, Bihar-843325 and Presently Residing at Plot No. B-20, Second Floor, Dass Garden, Baprola Vihar, Najafgarh, New Delhi-110043, declare that name of mine has been wrongly written as SANJAY CHOUHDHRY in my minor daughter namely SHIWANGI CHOUHDHRY aged 17 years in her 10th class MarketSheet. The actual name of mine is SANJAY KUMAR CHOUHDHRY, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE

I, VINOD KUMAR S/O UDAY SINGH residing at FLAT NO-G-3/8, NEAR DDA WATER TANK, SECTOR-4, ROHINI, DELHI-110085 have changed my name to VINOD KUMAR KUSHWAHA for all future purpose.

NAME CHANGE

I, SANTOSH KUMAR S/O VISHVA NATH PRASAD residing at PLOT NO-58859, FLAT NO-B-2, STREET CHOUHANS GARDEN, BHATINDA, DELHI-110059 have changed my name to SANTOSH KUMAR GUPTA for all future purposes

PUBLIC NOTICE

Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through pro. Mr. Karan Dudgeja S/o Mr. Satish Kumar Dudgeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khaska No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khaska No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khaska No. 232KH, Situated at Village -Jalpara, Pargana & Tehsil Dadr, Distt. Gurgaon, Haryana, U.P. Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadr, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold inavulably, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Laxmi Nagar, Delhi. If any person(s) have any objection(s) or claim(s) with respect to the right, title or interest in the Said Property then contact us within 07 days from the date of Publication of this notice and of the same to the undersigned if found by any one. Thereafter no claim shall be entertained.
[NAVEEN KUMAR VERMA] Advocate
F-211, Sector-3, Vaishali, Ghaziabad, Uttar Pradesh-201010 (Contact at 09958871432)

NAME CHANGE

I, PUNNAM DEVI Wife of No-14913053K Rank-HAV Name-NARENDER SINGH R/O C-7, LAXMI GARDEN, NAJAFGARH, NEW DELHI-110043 have changed my name from PUNNAM DEVI to POONAM DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Executive Magistrate, Delhi.

NAME CHANGE

I, NEETAS DEVI Wife of No-3204848W Rank-HAV Name-DHARMENDRA SINGH R/O VILL-BISHUNDARA, PO-MURSHAN, DISTT-HATRASP, U.P. 204213 have changed my name from NEETAS DEVI to NITESH DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE

I, NEETAS DEVI Wife of No-3204848W Rank-HAV Name-DHARMENDRA SINGH R/O VILL-BISHUNDARA, PO-MURSHAN, DISTT-HATRASP, U.P. 204213 have changed my name from NEETAS DEVI to NITESH DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE

I, NEETAS DEVI Wife of No-3204848W Rank-HAV Name-DHARMENDRA SINGH R/O VILL-BISHUNDARA, PO-MURSHAN, DISTT-HATRASP, U.P. 204213 have changed my name from NEETAS DEVI to NITESH DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Notary Public, Delhi.

ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

NAME CHANGE

I, Suvita Rana(d/o.Sri Omvir Singh) wife of Vikram Singh Rana was Suvita Rani before Marriage. After marriage I am also known as Suvita Rana and as such in my daughter's educational certificate my name (as her mother) is endorsed as Suvita Rana. Thus I affirm and confirm that Suvita Rani (my maiden name) and Suvita Rana (my name having surname of my husband Vikram Singh Rana) is the same person.

NAME CHANGE

I, HASINA BEGAM KHAN W/O SALIM IGBAL, KHAN R/O TARU R/O VILL-SIA RAMBUTTU, PO-ARAWALI COLONY, NUH, MEWAT, HARYANA-122107 HAVE CHANGED MY NAME TO HASINA BEGAM FOR ALL PURPOSE.

NAME CHANGE

I, Sudama Sharma S/O Devi Ram Sharma,R/O A- 3/106 -107, Sector-16 Rohini, Rohini Sector 15, North West Delhi, Delhi - 110089, have changed the name of my minor son namely Yash Sharma aged 15 years and I shall hereafter be known as Aayush Sharma.

NAME CHANGE

I, S VANITHA W/O No. 14838288N Rank-HAV/MT Name-RAMESH P R/O VILL-SIA RAMBUTTU, PO-SEORAMPUR, TEH-POLLUR, DIST-TRIVANNAMALAI, TAMIL NADU-632315, have changed my name from S VANITHA to VANITHA R for all future purposes vide Affidavit dated 15/07/2025 before Notary Public, Kuppara.

NAME CHANGE

I, Tajinder Kaur W/o Jaspreet Singh Baweja R/O 52/43 Ramjas Road Karol Bagh Delhi -110005 Have Changed My Name To Tajinder Kaur Baweja For All Purpose.

NAME CHANGE

I, SANJAY KUMAR CHOUHDHRY S/O LATE SH. LAXMAN CHAUDHARY Permanent R/O Parsauni Khindor, Silamari, Bihar-843325 and Presently Residing at Plot No. B-20, Second Floor, Dass Garden, Baprola Vihar, Najafgarh, New Delhi-110043, declare that name of mine has been wrongly written as SANJAY CHOUHDHRY in my minor daughter namely SHIWANGI CHOUHDHRY aged 17 years in her 10th class MarketSheet. The actual name of mine is SANJAY KUMAR CHOUHDHRY, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE

I, SANJAY KUMAR CHOUHDHRY S/O LATE SH. LAXMAN CHAUDHARY Permanent R/O Parsauni Khindor, Silamari, Bihar-843325 and Presently Residing at Plot No. B-20, Second Floor, Dass Garden, Baprola Vihar, Najafgarh, New Delhi-110043, declare that name of mine has been wrongly written as SANJAY CHOUHDHRY in my minor daughter namely SHIWANGI CHOUHDHRY aged 17 years in her 10th class MarketSheet. The actual name of mine is SANJAY KUMAR CHOUHDHRY, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE

I, VINOD KUMAR S/O UDAY SINGH residing at FLAT NO-G-3/8, NEAR DDA WATER TANK, SECTOR-4, ROHINI, DELHI-110085 have changed my name to VINOD KUMAR KUSHWAHA for all future purpose.

NAME CHANGE

I, SANTOSH KUMAR S/O VISHVA NATH PRASAD residing at PLOT NO-58859, FLAT NO-B-2, STREET CHOUHANS GARDEN, BHATINDA, DELHI-110059 have changed my name to SANTOSH KUMAR GUPTA for all future purposes

PUBLIC NOTICE

Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through pro. Mr. Karan Dudgeja S/o Mr. Satish Kumar Dudgeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khaska No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khaska No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khaska No. 232KH, Situated at Village -Jalpara, Pargana & Tehsil Dadr, Distt. Gurgaon, Haryana, U.P. Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadr, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold inavulably, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Laxmi Nagar, Delhi. If any person(s) have any objection(s) or claim(s) with respect to the right, title or interest in the Said Property then contact us within 07 days from the date of Publication of this notice and of the same to the undersigned if found by any one. Thereafter no claim shall be entertained.
[NAVEEN KUMAR VERMA] Advocate
F-211, Sector-3, Vaishali, Ghaziabad, Uttar Pradesh-201010 (Contact at 09958871432)

NAME CHANGE

I, PUNNAM DEVI Wife of No-14913053K Rank-HAV Name-NARENDER SINGH R/O C-7, LAXMI GARDEN, NAJAFGARH, NEW DELHI-110043 have changed my name from PUNNAM DEVI to POONAM DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Executive Magistrate, Delhi.

NAME CHANGE

I, NEETAS DEVI Wife of No-3204848W Rank-HAV Name-DHARMENDRA SINGH R/O VILL-BISHUNDARA, PO-MURSHAN, DISTT-HATRASP, U.P.

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

ਪੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਸੀ. ਐਲ. ਦੀ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਟੀਮ ਨੇ ਸੂਲਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਛਾਪੇਮਾਰੀ

ਪਟਿਆਲਾ, 23 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀਆਂ ਨਾਮਵਰ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਪਾਵਰ ਆਊਸ ਯੂਥ ਕਲੱਬ, ਯੂਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਲੱਬ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ, ਯੂਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਪਟਿਆਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਰੋਡ ਕਰਾਸ ਨਸ਼ਾ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕੇਂਦਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਾਕੇਤ ਹਸਪਤਾਲ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਸਬਨਦੀਪ ਕੌਰ ਚੌਹਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਤਹਿਤ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਭਲਵਾਨ ਮੈਂਬਰ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ, ਮੈਂਬਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਕੇਤ ਕੇਂਦਰ ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲਿਸ, ਮੈਂਬਰ ਯੂਵਾ ਸਾਕੇਤ

ਕਮੇਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲਿਸ, ਮੈਂਬਰ ਵੁਮੈਨ ਕੋਮਲਿਗ ਸੇਲ ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਗਵਰਨਰ ਐਵਾਰਡੀ ਜਤਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ ਮੈਂਬਰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਨਚੰਦਾ ਪੁੰਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਜਾਬ ਰੈਡ ਕਰਾਸ ਨਸ਼ਾ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕੇਂਦਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਾਕੇਤ ਹਸਪਤਾਲ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ

ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਲੈਂਡਟੈਨਿੰਗ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਸਰਕਾਰੀ ਆਈ ਟੀ ਆਈ ਲੜਕੇ, ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਆਈ ਟੀ ਆਈ, ਅਨਿਲ ਖੰਨਾ ਹੋਮਟਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਈ ਟੀ ਆਈ, ਰੁਦਰਪਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬੀ ਸੀ ਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੋਰਮਿੰਟ ਬਿਕਰਮ ਕਾਲਜ ਆਫ ਕਾਮਰਸ, ਹਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਖੀ ਹਰਦਾਸਪੁਰ, ਭਿੰਦਰ ਜਲਵੰਤਾ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਸਲਰ ਪੰਜਾਬ ਰੈਡ

ਕਰਾਸ ਨਸ਼ਾ ਫੁਡਾਊ ਸਾਕੇਤ ਹਸਪਤਾਲ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਭਲਵਾਨ ਅਤੇ ਗਵਰਨਰ ਐਵਾਰਡੀ ਜਤਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਘੁਟ ਵਾਂਗ ਖੋਲ੍ਹ ਕਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਕਰੀਅਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾ ਸਕਾਂਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਯੂਥ ਅਗੂ ਰੁਦਰਪਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬੀ ਸੀ ਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੋਰਮਿੰਟ ਬਿਕਰਮ ਕਾਲਜ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਵੱਲੋਂ ਡਰੱਗ ਫਰੀ ਵਰਲਡ ਕੋਲੋਰੇਨੀਆ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਆਈ ਟੀ ਆਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਅੰਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾ ਸਕਾਂਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਯੂਥ ਅਗੂ ਰੁਦਰਪਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬੀ ਸੀ ਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੋਰਮਿੰਟ ਬਿਕਰਮ ਕਾਲਜ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਵੱਲੋਂ ਡਰੱਗ ਫਰੀ ਵਰਲਡ ਕੋਲੋਰੇਨੀਆ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਪਟਿਆਲਾ, 23 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਜਿਥੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਵੀ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਵਿਰ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਆਪਣੀ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਗ ਰਿਹਾ। ਕਿ ਉਹ ਨਜਾਇਜ਼ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਖਪਤ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਣਗੇ? ਪੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਸੀ. ਐਲ. ਦੀ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਐਸ. ਸੀ. ਸੰਗਰੂਰ ਜਤਿੰਦਰ ਗਰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਨੌਜਵਾਨ ਪਿੰਡ ਸੂਲਰ ਵਿਖੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਵਾਹਿਯੋਗ ਜਮੀਨ ਵਿਚ 7 ਟਿਊਬਵੇਲ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 2 ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ 24

ਘੰਟੇ ਵਾਲੀ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ ਕੁਨੈਕਟਡ ਸਨ। ਉਥੇ ਹੀ 2 ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਾਏ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਮੀਨ ਗੁੰਗੇ, ਬੋਲੇ ਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਯਤੀਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਲਾਈ ਲਈ ਦਫਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ

ਜੋੜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੈਗੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਨਾਮ ਲਗਵਾਈ ਸੀ। ਪਰ ਭੂ ਮਾਫੀਆ ਨੇ ਹਲ ਕੇ ਜਾਅਲੀ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਜਿਥੇ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਕਰਤਾਰ ਰੁਪੇ ਦੀ ਜਮੀਨ ਡਕਾਰ ਲਈ ਉਥੇ ਹੀ ਇਹ ਗੁਣ ਮੋਟਰਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਵੀ ਜਾਅਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਜਾਇਜ਼ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕੱਢਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਭੂ ਮਾਫੀਆ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਪਰਚੇ ਵੀ ਦਰਜ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਸੀ. ਐਲ. ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਖਰਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਲਗਭਗ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਪੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਸੀ. ਐਲ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਟ ਪਤਾ ਲੱਗਣਾ ਵੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਹੋਣ ਦੀ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਐਨ. ਆਰ. ਆਈ. ਮੁਤਾਬਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਜਾਅਲੀ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਬੰਧ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹਾਲੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਣ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਤਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਸ. ਸੀ. ਜਤਿੰਦਰ ਗਰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਜਾਇਜ਼ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਵਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਖਤ ਕਾਰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਸੂਲਰ ਦੇ ਐਸ. ਡੀ. ਓ. ਵਿਭਾਗ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 24 ਘੰਟੇ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੋਟਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵੀ ਜਾਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਚੈਕਿੰਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਪੁਰਾਣੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਚੱਲਦੇ ਸਨ। ਪੁੱਛਾ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭੂ ਮਾਫੀਆ ਵੱਲੋਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਮੋਟਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਵੀ ਖੁਬਰ ਖੁਬਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਲਈ 77 ਕਰੋੜ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੌਗਾਤ; ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਭਾਇਆ ਵਾਅਦਾ : ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੀਆਂ ਮੋਬਾਈਲ ਪਸ਼ੂ ਕਲੀਨਿਕ ਬੱਸਾਂ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਲਈ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ : ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ

ਪਟਿਆਲਾ, 23 ਮਾਰਚ - ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ- ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਮੁਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੱਡੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸੂਖਮ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੁਭਾਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ 'ਰੋਗਲਾ' ਸਰਕਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੰਜਾਬ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 77 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਸਰਪੰਚਾਂ ਨੂੰ 5-5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੈਕ ਵੀ ਸੌਂਪੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਵੱਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ, ਸਵਾਈ

ਪ੍ਰਬੰਧ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਹਤ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਕਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹਰ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜਾ, ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਅਤੇ ਚੰਦਰਸ਼ਤ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੰਜਾਬ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 77 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਸਰਪੰਚਾਂ ਨੂੰ 5-5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੈਕ ਵੀ ਸੌਂਪੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਵੱਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ, ਸਵਾਈ

ਝਾੜ ਸਾਹਿਬ ਕਾਲਜ ਦਾ ਐਮ.ਏ. ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ

ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ, 23 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਐਮ.ਏ. ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵਿਮੇਨ, ਝਾੜ ਸਾਹਿਬ (ਐਚ.ਏ.) ਜੋ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਵਧੀਆ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਐਮ.ਏ. ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਨਤੀਜਾ ਸੌਂ ਫੀਸਦੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਮ.ਏ. ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਸੰਗੀਤਾ ਰਾਣੀ ਸੁਪ੍ਰੀਤੀ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਨੇ 70.7% ਫੀਸਦੀ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਂਦ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਸ ਜਤਾਈ ਕਿ ਕਾਲਜ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਨ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਹਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਥੇ ਟੀਚੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਗੀਆਂ। ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਰਠ-ਬਾਏ ਨਹਿਦ ਪਾਲਿਸੀ ਤਹਿਤ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੇਵਾ ਸਿੱਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਬੀ.ਐਮ., ਬੀ.ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਏ., ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. (ਫੈਸ਼ਨ ਡਿਜ਼ਾਇਨਿੰਗ) ਪੀ.ਜੀ. ਡੀ. ਐਚ. ਡੀ., ਪੀ.ਜੀ. ਡੀ. ਸੀ. ਏ., ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ. (ਆਈ ਟੀ) ,10+1 ਅਤੇ +2 ਦੇ ਕੋਰਸ ਸਹੂਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਲਕਾ ਆਤਮ ਨਗਰ ਬੇਹਾਲ : ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 40 ਦੇ ਵਾਸੀ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ : ਇੰਜੀ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਰਜ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 23 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਲਕਾ ਆਤਮ ਨਗਰ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 40 ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਗੀਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਿੱਲੀਰੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰਨ ਗੰਦਾ ਅਤੇ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਵਰਤਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਲਾਕਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੋਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੋਈ

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਲਾਕਾ ਵਾਸੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਕੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਢੁੱਕੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਮਿਸ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਟ੍ਰੇਨਰ ਹਰਮਨ ਸਿੰਘ ਮਾਸਟਰ ਹਿਪਨੋਟਿਸਟ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ

ਮੋਗਾ (ਕਿਲੀ ਚਾਹਲਾਂ) ਰੈਲੀ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ : ਡਾ. ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਮੋਗਾ, 23 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਿਲੀ ਚਾਹਲਾਂ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਿਫਿਟਿੰਗ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਹਾਂ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਬੇਹੱਦ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡਾ. ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੈਤੋ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਂ ਇਕੱਠ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਸਮੂਹ ਵਰਕਰਾਂ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦਾ ਇੱਠ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਚੰਨਵੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੈਤੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਜੈਤੋ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਭਰਪੂਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਪਾਰਟੀ ਦੀ

ਮਜ਼ਬੂਤ ਜੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਿਫਿਟਿੰਗ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਆਸ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਬਦਲਾਅ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਾ. ਜੈਤੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਂ ਰੈਲੀ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਰਕਰ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਟੀਮਵਰਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ

ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਠੇਕੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰੈਲੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਤਾਕਤ, ਇਕੱਠਤਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਜਤਾਈਆਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਰਕਰ ਇਸੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਗੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੈਤੋ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵਰਕਰਾਂ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ, ਸਮਰਥਕਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਕਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਂ ਰੈਲੀ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਉਦਾਹੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਭੋਲੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਅਪਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ

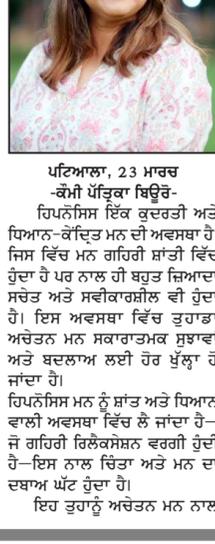

ਪਟਿਆਲਾ, 23 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮੰਦਿਰ ਸ੍ਰੀ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਜੀ ਵਿਖੇ ਸੁਧਾਰ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਤਰੋਸਦੀ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ 17 ਮਾਰਚ 2026 ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ

ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ, ਕੀਰਤਨ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੁੱਟ ਲਗ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੁਧਾਰ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਰਤਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿ ਰਾਮ ਨਮੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ

10:00 ਵਜੇ ਹਵਾਨ ਉਪਰੰਤ ਕੱਚਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਿਊ ਸਾਈ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦਾ ਦੁਸਰਾ ਪਾਣ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਠਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਉਸੀ ਦਿਨ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮਾਸਿਕ ਤਿਰੋਸਦੀ ਵੀ ਹੈ। ਮਿਤੀ 19-04-2026 ਦਿਨ ਔਤਵਾਰ ਅਕਸ਼ਿਅਾ ਤਿਥੀ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਪਰਸੂ ਰਾਮ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਤਿਉਹਾਰ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਭੋਲੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਅਪਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਚਾਲੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਲੱਖੀ ਰਾਮ ਸਿੰਗਲਾ, ਤਰਸੇਮ ਵਰਮਾ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਗਤ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛਕਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਗਰ ਪੰਗਤ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਹੀ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸੁਧਾਰ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਿਪਨੋਸਿਸ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਸਹਿਜ ਤਰੀਕਾ : ਰਾਜਵੀਰ ਕੌਰ

ਸਿੱਧਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਆਦਤਾਂ, ਡਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਟੋਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਬਦਲਾਅ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਿਪਨੋਸਿਸ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ (ਜਿਵੇਂ ਪੁੰਮਰਾਪਾਨ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਣਾ), ਨੀਂਦ ਸੁਧਾਰਨ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ। ਹਿਪਨੋਸਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ-ਪੁਰਾਣੇ ਸਦਮੇ ਡਰ ਅਤੇ ਫੋਬੀਆ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੱਸਾ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਾਉਣਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰੋਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਲਿਆਉਣਾ। ਹਿਪਨੋਸਿਸ ਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ (meditation) ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਹਿਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਹਿਪਨੋਸਿਸ ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਚੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਭਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਧਿਆਨ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਚੇਤ ਮਨ ਨਾਲ

ਪੀ ਐੱਸ ਵੀ ਆਈ ਏ ਵੱਲੋਂ ਖੁਡੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਰੈਲੀ 21 ਨੂੰ

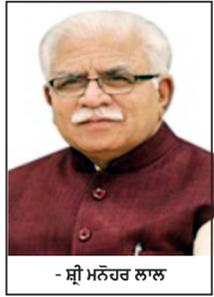
ਮਲੋਰਕੋਟਲਾ, 23 ਮਾਰਚ/ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੈਟਰਨਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਐਸੀਐਸਐਨ ਨੂੰ ਮੰਗਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸਬੰਧੀ ਦਿਤੇ ਭਰੋਸਿਆਂ ਉਪਰੰਤ ਕੋਈ ਨੋਸ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਵਰਕ ਟੂ ਰੂਲ ਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ 21 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿਖੇ ਸੁਭਾ ਪੰਧਰੀ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਵੈਟਰਨਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਐਸੀਐਸਐਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲਾ ਇਕਾਈ ਮਲੋਰ ਕੋਟਲਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਥੋਂ ਤੋਰ ਤੇ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸਾਰੀ ਤਿਆਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਦਾਰ ਐਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਟੇਟ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਅਮਿਤਪਾਲ ਦਾਨੀ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਐਸਵੀਆਈ ਕਮੇਟੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਹਿੰਮ ਇਕਠਾਲ ਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਗਿਆ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੋਹਾਂਵਾਲੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ।

ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਰਫ ਵਰਕ ਟੂ ਰੂਲ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਸੁਭਾ ਪੰਧਰੀ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਵੈਟਰਨਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਐਸੀਐਸਐਨ ਦੇ ਸੱਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲਾ ਇਕਾਈ ਮਲੋਰ ਕੋਟਲਾ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਰਜਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੱਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਦਮ: ਨਵੀਂ ਵਿਕਾਸ ਰਾਥਾ ਨੂੰ ਉਰਜਾਵਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਭਾਰਤ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਂਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ

ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਤਨ ਸਲੋਕ ਤਮਸੋ ਮਾ ਜੋਤਿਰਗਮਯ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸੁਨੇ ਹਨ ਤੇ ਗੱਲੀ ਵੱਲ ਲੈ ਚੱਲੋ। ਇਸ ਸਲੋਕ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਘਾਟਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਹੁਣ, ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਬਿਜਲੀ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਲਮੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕੇਂਦਰ, ਉਤਪਾਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਸਾਫ਼ ਉਰਜਾ ਮਹਰੀ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਿਜਲੀ ਸੈਕਟਰ ਸਾਡੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਰਜਾ ਘਾਟ ਵਿੱਚੀ ਸਾਲ 2013-14 ਦੇ 4.2% ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025-26 ਤੱਕ 0.03% ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025-26 (ਜਨਵਰੀ, 2026 ਤੱਕ) ਵਿੱਚ ਹੀ,

ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 52.53 ਗੀਗਾਵਾਟ ਸਮਰੱਥਾ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ 2024-25 ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ 34.05 ਗੀਗਾਵਾਟ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਗਈ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2014 ਦੇ 1,020.2 ਬਿਲੀਅਨ ਯੂਨਿਟ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025 ਵਿੱਚ 1,830 ਬਿਲੀਅਨ ਯੂਨਿਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਖਪਤ 2014 ਦੇ 957 ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2025 ਵਿੱਚ 1,460 ਕਿਲੋਵਾਟ ਘੰਟੇ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਘਰ, ਖੇਤ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਊਰਜਾ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਕ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਦਕਿ ਅਸੀਂ 520 ਗੀਗਾਵਾਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਅਸਲੀ ਕਮੀ ਇਸ ਦੀ ਚੋਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਬਾਅ ਦੇ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 2024 ਦੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਚੋਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਰਿਕਾਰਡ 250 ਗੀਗਾਵਾਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025-26 ਵਿੱਚ ਇਹ 242.49 ਗੀਗਾਵਾਟ ਰਹੀ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਲੱਭ ਡਿਸਪੈਚ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਫ਼ ਉਰਜਾ ਹਾਨੀ ਨਾਲ ਸਵਲਾਪ੍ਰਵਰਣ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਇਹ ਲਕੜਾ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਮਰੱਥਾ ਗਿ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 120 ਗੀਗਾਵਾਟ ਅੰਤਰ-ਖੇਤਰੀ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਗਿ੍ਹਾ - ਇੱਕ ਵਿਕੇਂਦਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਧੀਨ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਇਹ

ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਗੈਰ-ਜੀਵਾਸ਼ਮ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ 50% ਸੰਚਾਰ ਗੈਰ-ਜੀਵਾਸ਼ਮ ਬਿਜਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਔਨਲਾਈਨੀ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਤੈਅ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੀ ਸਾਫ਼ ਉਰਜਾ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

2014 ਤੋਂ, ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਨ ਮੋਡ ਸਕੀਮਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਟਿਕਾਊ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਪਸਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਉਪਾਧਿਅਾਏ ਗ੍ਰਾਮ ਜਯੋਤੀ ਯੋਜਨਾ' ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸੱਭਾਗਿਆ', ਜਿਸ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਰਜਾ ਪਹੁੰਚ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹਕੀਕਤ ਬਣ ਗਈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੁਧਾਰ ਸਤੰਬਰ, 2025 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਈਐੱਸਟੀਐੱਸ ਸਬਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਰਜੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੁਰਜੀ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਕਨੈਕਟਿਵਿਟੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਸੱਭ ਪੰਜੇਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪਹੁੰਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਪੈਂਟ ਪੰਜੇਕਰਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੁਰਜੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਅਣਵਰਤੀ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨਲੋਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਵਾਧੂ ਲਾਈਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੱਧੁੰਦ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ ਪੰਜੇਕਰਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਡਿਜੀਟਲ ਊਰਜਾ ਸਾਡੀ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। 73.03 ਲੱਖ ਕਰੜ ਦੇ ਖਰਚੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰੀਖਣ ਮੀਟਰ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ

ਦਰਮਿਆਨ ਇੰਟਰਫੇਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ: ਏਪੀ ਐੱਸ ਸੀ ਹਾਨੀ 2021 ਵਿੱਚ 21.91% ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2025 ਵਿੱਚ 15.04% ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਘੰਟੇ ਵਿਕਰੀ 69 ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 6 ਪੈਸੇ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੀ ਡਿਜੀਟਲ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। 2030 ਤੱਕ ਡੇਟਾ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 1.4 ਗੀਗਾਵਾਟ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 9 ਗੀਗਾਵਾਟ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁੱਲ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਲਗਭਗ 3% ਖਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਏਏਐੱਫ, ਖੋਜ ਤੋਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਨਾਲ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਏਕੋਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ, ਨਿਰੰਤਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਅਗਲਾ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਅੱਧੁੰਦ ਉਰਜਾ ਵੈਲਦੀ ਹੈ, ਉਰਜਾ ਸਟੋਰੇਜ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਵਧਦਾ ਡਿਜੀਟਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਾਡੇ ਉਰਜਾ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਨ ਵੱਡੇ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੇਪਰ ਸਟੋਰੇਜ ਪੰਜੇਕਰ ਅਤੇ ਬੈਟਰੀ ਉਰਜਾ ਸਟੋਰੇਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਮਿਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਈਓਐਨ ਲਈ ਗਲੋਬਲ ਹੱਥ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਗਰਿੱਡ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅੱਧੁੰਦ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਉਰਜਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫੈਸਲਾਵਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਡੇ ਕਾਰਬਨ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਉਰਜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। 2047 ਤੱਕ 100 ਗੀਗਾਵਾਟ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਸਾਡਾ ਟੀਚਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਐਕਟ, 2025, ਸਾਡੀ ਤਕਨੀਕੀ

ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਮੇਲਨ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਉਹ ਹੈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਲੜੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਲਮੀ ਭਾਈਵਾਲੀ। ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ, ਗਲੋਬਲ ਸਾਊਥ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਵਿਆਹ ਉਰਜਾ ਏਕੋਸਿਸਟਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ, ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਮਹਰੀਆਂ, ਨਵੀਨਤਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਲਮੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਰਜਾ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਿਸ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਏਕੋਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇ।

ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਸਰੋਤ ਪਾਰ ਬਿਜਲੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ; ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ, ਡਿਜੀਟਲ ਗਰਿੱਡ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਤੇ ਓਐੱਸਓਬਲਿਉਂਟਿੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਅੱਧੁੰਦ ਉਰਜਾ, ਪਦ-ਬਿਜਲੀ ਨਵੀਨਤਾ, ਲਚਕਦਾਰ ਗੈਸ ਅਸਾਇਆਂ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਉਰਜਾ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸਿਸਟਮ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ?ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਅਤੇ 2047 ਤੱਕ ਇੱਕ ਏਕੋਕ੍ਰਿਤ ਉਰਜਾ ਸੈਕਟਰ ਰੋਡਮੈਪ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ?ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਤੀ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਆਲਮੀ ਮਾਡਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪਿਛਕੜ 'ਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਬਿਜਲੀ ਸੰਮੇਲਨ 2026 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭਾਗ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਉਰਜਾ ਏਕੋਸਿਸਟਮ ਵੱਲ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਹੱਦਬਾਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੇਣਾ, ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੇ ਸਿਰਲੱਖ ਨਾਲ, ਇਹ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਸ਼ਵ ਉਰਜਾ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੱਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ, ਅੱਧੁੰਦ ਸਮਰੱਥਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਯੋਗ ਗਰਿੱਡ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ?ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਸਹਿਯੋਗ, ਨੀਤੀ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਆਲਮੀ ਮੱਚ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

ਸਾਡਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ 2032 ਤੱਕ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ 345 ਬਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਵਿੱਚ 68 ਬਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਫ਼ ਉਰਜਾ ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਮੰਗ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 520 ਗੀਗਾਵਾਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਗਰਿੱਡ ਨਿਕਾਸ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਰ ਆਪਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਗਲੋਬਲ ਸਾਊਥ ਦੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਏਕਾ ਕਰੀਏ।

(ਲੇਖਕ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਹਨ)

ਘਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ: ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਮਹਿਲਾ ਉਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ > ਡੀਸੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਐਸਐਸਪੀ ਤੱਕ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹਿਲਾ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਸੰਕੇਤ

ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਸਕਣ। ਅੱਜ ਕੁਝੀਆਂ ਲਗਭਗ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਹਨ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲੱਭੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਜਾਗੀਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਾਮਣਾ ਬਣੇਣਾ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਲਈ ਯੋਗ ਆਗੂ ਬਣੇ ਸਕਣ।

ਸੂਬੇ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਦਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਕੁਝੀਆਂ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥੀਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਪ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਉਦਾਹਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਔਰਤ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ, ਮਾਈ ਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਨ ਸ਼ਰਧਾਂਗੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਫੂਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਿੱਖਿਆ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਹੈ ਪਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਤ ਨਿਭਾਉਣ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਣਕੰਮ ਹਿਰਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ

ਪੱਧਰ 'ਤੇ 23 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 2,300 ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁੱਲ 58,303 ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 5.89 ਲੱਖ ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰ ਜੁੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ 147 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਦਮ ਲਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪਹਿਲ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਹਿਤ 2,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਲਾਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ 7,560 ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਰਥਿਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵੱਲ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 19 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੇਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਵੱਡਾ ਕੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਡੇਅਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ 7,000 ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 85,000 ਲੀਟਰ ਦੁੱਧ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ 1,000 ਸਭਾਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਜਰਨਲ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 1,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 1,500 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਫੰਡ ਸਿੱਧੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 97 ਡੀਸਟ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 9,300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। 'ਮੈਰੀ ਰਿਸੋਈ' ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 40 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਕਿੱਟਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 2 ਕਿਲੋ ਖੇਡ, 2 ਕਿਲੋ ਨਾਲ, 1 ਲੀਟਰ ਸ਼ਰੀਰ ਤੇਲ, 200 ਗ੍ਰਾਮ ਹਲਦੀ ਅਤੇ 1 ਕਿਲੋ ਨਮਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ 900 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ

ਕਰੇਗਾ। ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਵਜੋਂ ਚਾਰਗਤ ਸਹਿਕਾਰੀਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 33 ਡੀਸਟ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 65,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਨਕਦ ਰਹਿਤ ਇਲਾਜ ਅਤੇ 90 ਫੀਸਦ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ, ਇਹ ਸਭ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪਰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 50 ਫੀਸਦ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ 1.86 ਲੱਖ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ 27,314 ਆਰਥਿਕਤਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ 85,000 ਲੀਟਰ ਦੁੱਧ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ 1,000 ਸਭਾਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਜਰਨਲ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 1,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 1,500 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਫੰਡ ਸਿੱਧੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 97 ਡੀਸਟ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 9,300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। 'ਮੈਰੀ ਰਿਸੋਈ' ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 40 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਕਿੱਟਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 2 ਕਿਲੋ ਖੇਡ, 2 ਕਿਲੋ ਨਾਲ, 1 ਲੀਟਰ ਸ਼ਰੀਰ ਤੇਲ, 200 ਗ੍ਰਾਮ ਹਲਦੀ ਅਤੇ 1 ਕਿਲੋ ਨਮਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ 900 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ

ਕਰੇਗਾ। ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਵਜੋਂ ਚਾਰਗਤ ਸਹਿਕਾਰੀਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 33 ਡੀਸਟ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 65,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਨਕਦ ਰਹਿਤ ਇਲਾਜ ਅਤੇ 90 ਫੀਸਦ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ, ਇਹ ਸਭ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪਰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 50 ਫੀਸਦ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ 1.86 ਲੱਖ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ 27,314 ਆਰਥਿਕਤਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ 85,000 ਲੀਟਰ ਦੁੱਧ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ 1,000 ਸਭਾਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਜਰਨਲ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 1,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 1,500 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਫੰਡ ਸਿੱਧੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 97 ਡੀਸਟ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 9,300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। 'ਮੈਰੀ ਰਿਸੋਈ' ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 40 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਕਿੱਟਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 2 ਕਿਲੋ ਖੇਡ, 2 ਕਿਲੋ ਨਾਲ, 1 ਲੀਟਰ ਸ਼ਰੀਰ ਤੇਲ, 200 ਗ੍ਰਾਮ ਹਲਦੀ ਅਤੇ 1 ਕਿਲੋ ਨਮਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ 900 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ

ਪੂਰੀ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਹੋਈ ਬੈਠਕ

ਪੂਰੀ, 23 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ - ਪੂਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਰਦਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬੈਠਕ ਪੂਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਬੈਠਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪੰਜਾਬ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਪਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਪੂਰੀ ਡਾ. ਇਸ਼ਮਿਤ ਵਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਟਰੇਡਰਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਪਿੰਦਰ

ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮ

ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਵਰਗੀ ਰੱਖੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਵਗਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਲ ਧਾਰਾ, ਦਿਲ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੋਂ ਹਵਾਨੀ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਰਸ਼ਕ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਇਸ ਅਣਮੁੱਲੀ ਦੇਣ ਅੱਗੇ ਸਿਜਦਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਝੀਲਾਂ, ਨਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਹਾਂ ਸਾਗਰਾਂ ਵਿਚ ਉੱਠਦੀਆਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਤੀ 'ਤੇ ਵਸੇ ਪਾਣੀਆਂ, ਪਹੁਆਂ, ਪਹਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਅਸੰਖਾਂ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਕਠਾਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਦਲਤ ਹੈ। ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਚੁੰਦ ਵਿਚ ਹੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਚਲਦੀ ਤੋਰ। ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਡੋਰ ਨੂੰ ਚੱਲਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਸੰਗ ਹੀ ਦੋਸਤੀਆਂ ਰੱਖਦਾ ਆਇਆ ਹੈ।

ਇਹ ਪਾਣੀ ਨਾ ਕੇਵਲ ਉਸ ਦੀ ਪਿਆਸ ਹੀ ਬੁਝਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਵਗਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਵਗਦਾ ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਵਗਦੀ ਐਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਜਲਧਾਰਾ ਛੱਡਦੀ ਲਈ ਜੀਵਨ-ਦਾਨ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਿੰਗੀ ਛੱਡਦੀ ਦੇ ਬੁਝਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਖਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਹਵਾ ਵਿਚ ਝੁਮਦੇ ਨਿਵੇਕਲਾ ਸੰਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੇਵਲ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਣਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਜੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਸਰੋਤ ਹੋਵੇ ਵੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਘੱਟ ਹੀ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਬਾਬਾ ਸੀਚੇਵਾਲ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਦਾ ਹੈ...

ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਵੱਟੋ ਪਾਸਾ

ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੇਵਲ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਣਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਜੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਸਰੋਤ ਹੋਵੇ ਵੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਘੱਟ ਹੀ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਬੀਤੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਜੁੱਟੇ ਬਾਬਾ ਸੀਚੇਵਾਲ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਲੀਤ ਹੋ ਰਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੱਡਣ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅਗੱਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸਤੂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਰਾਹ ਤਰਕ ਦਾ ਤਰੋਈਆਂ ਕਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਸੀਚੇਵਾਲ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਕੇਵਲ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਕੀਮਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਸਗੋਂ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ, ਇਹ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਨ ਵਿਚ ਲਗਨ ਤੇ ਸੁਰਿਰਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਵੀ ਐਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਤਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕਰਜ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਡੋਰ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਰਾ ਸਮਾਜ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤਰ ਪਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਦਲੋ ਦਾਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ

ਇਕ ਤੋਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਬੇਸ਼ੁਆਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਘਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਘਰ ਤਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਤਰਾਸ਼ੀ, ਨਰੋਈ ਸੌਚ ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਫ਼ਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣੇ ਤਾਂ ਜੀਵਨ-ਰੂਪੀ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚਾਅ ਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰਵਾਨੀ ਤੇ ਤਾਬਰੀ ਬਖ਼ਸ਼ ਕੇ, ਜੀਵਨ ਦੀ ਤੋਰ ਚਾਅ ਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰਵਾਨੀ ਤੇ ਤਾਬਰੀ ਬਖ਼ਸ਼ ਕੇ, ਜੀਵਨ ਦੀ ਤੋਰ ਚਾਅ ਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰਵਾਨੀ ਤੇ ਤਾਬਰੀ ਬਖ਼ਸ਼ ਕੇ, ਜੀਵਨ ਦੀ ਤੋਰ ਚਾਅ ਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰਵਾਨੀ ਤੇ ਤਾਬਰੀ ਬਖ਼ਸ਼ ਕੇ, ਜੀਵਨ ਦੀ ਤੋਰ ਚਾਅ ਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਚਾਅ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਜੀਵਨ ਅਨੇਕਾਂ ਕਸ਼ਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੇ ਗ਼ਮ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਆਸਾ ਭਾਲਣਾ ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਟੁੱਟ ਕੇ ਘਰਵਾਲੀ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਲ-ਬੇਲ ਬੋਲਣੇ, ਸਿਰੇ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਕੀ ਇੰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਸਲਾ ਹਲਕਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਉਲਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਹ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚਾਅ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੜੇ ਲੰਗਰ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਡਾ.ਦੇਵਨ ਸਿੰਘ ਕਾਲੋਪਾਣੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਨਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ: 'ਪਾਣੀ ਵਗਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣ, ਕਿ ਵਗਦੇ ਸੁੰਦਰੇ ਨੇ, ਖੜਕੇ ਬੁੱਝਦੇ ਨੇ, ਕਿ ਪਾਣੀ ਵਗਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣ'। ਜੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਵਗਦੇ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਮਲ ਸਾਰਥਕ ਹੋ ਨਿਬੜਦਾ ਹੈ।

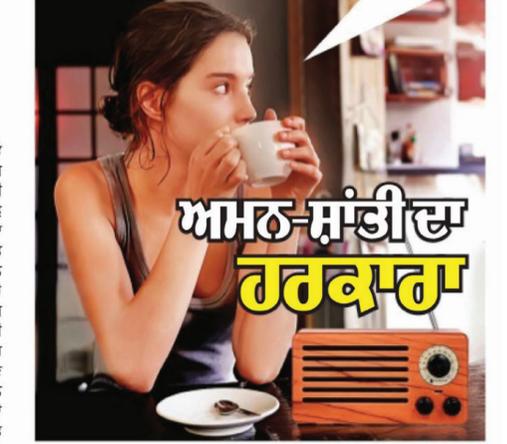
ਦਮਲੇਰੀ ਕੌਰ 98722-50010

ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਰੇਡੀਓ ਜਨਸੰਚਾਰ ਦਾ ਉਹ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਹਰ ਵਰਗ ਤਕ ਖ਼ਬਰੇ ਸੁਖਾਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵੱਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਈ ਤਾਂ ਜੇਮਜ਼ ਕਲਾਰਕ ਮੈਕਸਵੈਲ ਅਤੇ ਮਾਈਕਲ ਫੈਰਾਡੇ ਨੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕ ਮੈਗਨੈਟਿਕ ਵੇਵਜ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਇਟਲੀ ਦੇ ਗੁਗਲਿਏਲੋਮੋ ਮਾਰਕੋਨੀ 1901 ਵਿਚ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਏ। ਰੇਡੀਓ ਆਪਣੇ ਵਿਲੱਖਣ ਗੁਣਾਂ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਮਕਬੂਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੋਕ ਅਰਜੇ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਅਨੇਕ ਸੋਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੀ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਆਮਦ ਮੁਢਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਲੀਵੁੱਡੀ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਇਹ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਹੋਇਆ। ਭਾਰਤ ਦਾ 'ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ' ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ 98 ਡੀਸੀਐਮ ਡੀਐਚ ਖੇਤਰ ਤੇ 1.8 ਬਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਡ੍ਰਾਮਿਆਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋਗ ਲਾਉਣ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਵਿਚ ਅਣਸੁਖਾਵੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਰੇਡੀਓ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਤਕੜਾਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਰੇਡੀਓ ਜ਼ਰੀਏ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸੇਈ ਰੇਡੀਓ ਜ਼ਰੀਏ 'ਮਨ ਦੀ ਬਾਬ' ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਰੇਡੀਓ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉਲੀਕਣ ਦੀ ਅਦਭੁੱਤ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਲਹਿਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਗੁਜ਼ਰੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਵੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਰੇਡੀਓ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਨ 1930 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਫਰੈਂਕਲਿਨ ਰੋਜ਼ਵੈਲਟ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਿਟਲਰ ਨੇ ਨਾਜ਼ੀਵਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਵੀ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੇਡੀਓ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਰੇਡੀਓ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਧੀਆ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਇਹ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਵੀ ਸਾਥ ਦਾਇਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਰੇਡੀਓ ਦੇ ਕਾਇਲ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੀ ਹੈ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਨੂੰ ਰੇਡੀਓ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਐੱਫਐਮ ਰੇਡੀਓ

ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਗੁਜ਼ਰੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੇਡੀਓ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ...

ਅਮਨ-ਸਾਂਝੀਦਾ ਹਰਕਾਰਾ

ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇਪੱਟ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਅਰਜੇ ਤਕ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਵਸੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਨ 1951 ਵਿਚ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਮੀਨ ਸਿਆਨੀ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਾਂ ਸਿੱਧ ਹੋਏ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦਾ ਖੁਸ਼ਾਹ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 5400 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਲਗਪਗ 19000 ਜਿਗਲਜ਼ ਕੀਤੇ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਹੀਬ ਹਨ। ਠੰਡੂ ਰਾਮ ਵੀ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਨਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਸਲੀ ਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਾ-ਬੱਚਾ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ ਜੋ ਨੰਡੂ ਰਾਮ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਕਾਇਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡੀ.ਭੀ. ਉਮਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਰੇਡੀਓ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਨਕੀ ਦਾਸ

ਭਾਰਤਵਾਜ ਉਰਫ ਨੰਡੂ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰੇਡੀਓ ਖ਼ਬਰਾਂ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅੱਗੇਗਏ ਸਮਾਜਵਾਦ ਵਿਚ 1923 ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਬੰਬੇ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਰੇਡੀਓ ਕਲੱਬ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕਲੱਬ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। 23 ਜੁਲਾਈ 1927 ਨੂੰ ਇਕ ਕਾਰਕ ਤਰਿਤ ਇੰਡੀਅਨ ਬ੍ਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮ. ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। 1 ਮਾਰਚ 1930 ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਈ.ਵੀ.ਐਮ. ਹੋ ਗਈ। ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬ੍ਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਸਰਕੂਲਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1930 ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੇਟ ਬ੍ਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਸਰਵਿਸ 2 ਸਾਲ ਦੇ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ੀ ਅਰਜੇ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ

ਕੁਦਰਤੀ ਕਵਿਤਾ ਵੈ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ

ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀ ਸੁਹਾਮਈ ਕਵਿਤਾ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਖੜ੍ਹਾ ਪਾਣੀ ਚੁੱਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਦਬੂ ਮਾਰਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਇਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰੂਪੀ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵੀ ਕੋਈ ਅਲਕੁਲ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਚੁੱਸੇ ਤੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਰਗੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਛੱਕ, ਉੱਚਾ, ਸਰਗਰਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਕਿਸੇ ਛੱਕ ਤੋਂ ਗੰਦੇ ਤੇ ਬਦਬੂ ਮਾਰਦੇ ਪਾਣੀ ਵਰਗੀ ਹੀ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਜੀਵਨ-ਕਵੀ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮਨੁੱਖ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਖਾਣ ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਇਨ ਕੱਟਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੁਹਾਵਣੀ, ਮਾਨਵਤਾਗੀ ਤੇ ਅਰਥ ਰੂਪਰੂਪ ਤਾਂ ਹੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਸੁਝ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਪਾਕ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸਰਗਰਮੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰਿਆ ਹੋਵੇ। ਕੇਵਲ ਵਾਤਾ-ਪੀਣਾ, ਸੋਣਾ ਤੇ ਜਿਸ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ

ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ

98153-56086

ਹੀ ਅਰਥਪੂਰਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹਰ ਸਮੇਂ ਰੁੱਝਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਲੱਭਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੁੱਚ ਆਰਾਮ ਦੀ ਬਹੁਤ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹਰ ਸਮੇਂ ਹੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉੱਠਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਉੱਚੀ ਤੇ ਸੁੱਚੀ ਹੈ ਖੂਨ-ਦਾਨ

ਦੀ ਭਾਵਨਾ। ਇਨਸਾਨ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਐਂ ਵਜੋਂ ਵਹਿੰਦੇ ਖੂਨ ਦੀ ਜੇ ਕਮੀ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਜੇ ਤਕ ਖੂਨ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸੰਬੰਧ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਖੂਨ ਹੀ ਦੂਜੇ ਲਈ ਜੀਵਨ-ਦਾਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਲੇ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਖੂਨ-ਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਚਾਨਣ-ਮੁਨਾਰੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵਾਹ ਵਾਹ ਖੂਨ-ਦਾਨ

ਕੀ ਭਾਵਨਾ। ਇਨਸਾਨ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਐਂ ਵਜੋਂ ਵਹਿੰਦੇ ਖੂਨ ਦੀ ਜੇ ਕਮੀ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਜੇ ਤਕ ਖੂਨ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸੰਬੰਧ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਖੂਨ ਹੀ ਦੂਜੇ ਲਈ ਜੀਵਨ-ਦਾਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਲੇ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਖੂਨ-ਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਚਾਨਣ-ਮੁਨਾਰੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵਾਹ ਵਾਹ ਖੂਨ-ਦਾਨ

ਸੁਖਦੇਵ ਮਾਦਪੁਰੀ 94630-34472

ਰਾਝੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਹਾਣੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਅਮਿੱਟ ਛਾਪ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੋਮ-ਰੋਮ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਗਮੀ ਪਈ ਹੈ। ਹੀਰ ਜੀਮੀ ਸੀ ਝੰਗ ਸਿਆਲੀ ਰਾਝਾ ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੁਖੀਏ ਆਸ਼ਕ ਨੂੰ ਨਾ ਝਿੜਕੀ ਮੁਟਿਆਰੇ। ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਚੌਧਰੀ ਮੌਜੂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਪੀਏ ਆਪਣੇ ਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਰੁਮਿਸੇ ਝੰਗ ਸਿਆਲੀ ਆ ਪੁੱਜਾ। ਏਥੋਂ ਦੇ ਚੌਧਰੀ ਚੂਚਕ ਦੀ ਅਲਬੇਲੀ ਪੀ ਹੀਰ ਨਾਲ ਪੀਏ ਰਾਝੇ ਦਾ ਪਿਆਰ ਪੈ ਗਿਆ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਰਾਝਾ ਪੂਰੇ ਬਾਬੂ ਵਰ੍ਹੇ ਹੀਰ ਸਲੇਟੀ ਦੀਆਂ ਮੱਝਾ ਚਰਾਦਾ ਰਿਹਾ। ਪੰਜੂ ਹੀਰ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਹੀਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਰੰਗਪੁਰ ਖੇੜੇ ਦੇ ਸੈਏ ਨਾਲ ਜੋਗੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੀਰ ਵਿਲਕਦੀ ਰਹੀ, ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੀ ਮੰਨੀ। ਰਾਝੇ ਨੇ ਮੱਝੀਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਜੋਗੀ ਦਾ ਭੋਜ ਧਾਰ ਕੇ ਰੰਗਪੁਰ ਖੇੜੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਹੀਰ ਦੀ ਨਦਰ ਸਹਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਝੇ ਦਾ ਮੋਹ ਹੀਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਹੀਰ ਸੱਪ ਲੜਕੇ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰਾਝੇ ਜੋਗੀ ਪਾਸ ਪੁੱਜੀ। ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਦੋਨੋਂ ਨੱਸ ਟੁਰੇ। ਖੇੜੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਅੰਤ ਦੋਵੇਂ ਨਾਨਕਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਫੜੇ ਗਏ। ਝਗੜਾ ਕੇਟਕਬੂਲੇ ਦੇ ਹਾਕਮ ਪਾਸ ਪੁੱਜਾ। ਉਹਨੇ ਹੀਰ ਸੈਏ ਖੇੜੇ ਨੂੰ ਮੁਕਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਕੇਟਕਬੂਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਲੋਕਾਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹੀਰ ਰਾਝੇ ਦੀ ਬਦਅਸੀਸ ਦਾ ਛਲ ਹੈ। ਸੋ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਹਾਕਮ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀਰ ਮੁਕਤ ਖੇੜੇ ਨੂੰ ਮਿਲ

ਗਈ ਤੇ ਉਹ ਕਵੀ ਦਮੋਦਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮੱਝੇ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਸ ਹਮਾਸ ਦਾ ਅੰਤ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਝਾ ਕੇਟਕਬੂਲੇ ਤੋਂ ਹੀਰ ਲੈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਹੀਰ ਦੇ ਬਾਪ ਚੂਚਕ ਨੇ ਰਾਝੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਤੋਂ ਜੱਥੇ ਚਾੜ੍ਹ ਲਿਆਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹੀਰ ਨੂੰ ਸ਼ਗਨਾਂ ਨਾਲ ਤੋਰਨ। ਰਾਝਾ ਜੱਥੇ ਲੈਣ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਮਗਰੋਂ ਚੂਚਕ ਨੇ ਹੀਰ ਦੇ ਚਾਚੇ ਕੋਟੋ ਦੇ ਆਖੇ ਲਗ ਕੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਝਾ ਜੱਥੇ ਲੈ ਆਇਆ-ਅੱਗੋਂ ਹੀਰ ਦੀ ਸੋਝ ਸੁਣ ਕੇ ਰਾਝੇ ਨੇ ਵੀ ਹੀਰ ਦੀ ਕਬਰ 'ਤੇ ਟੱਕਰਾਂ ਮਾਰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੋਰੀ ਮੁਟਿਆਰ ਨੇ ਇਸ ਕਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਗਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੱਠਰੂ ਨੂੰ ਰਾਝੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਮਝਦੀ ਹੈ: ਕੁੜੀਏ ਨੀ ਧਨੀਆ ਨਾ ਬੀਜੀਏ, ਝੰਗ ਸਿਆਲੀ ਦੇ ਖੂਹ ਤੇ ਮੁੱਝਿਆ ਦੇ ਬੀਜਰੀ ਵਾਲਿਆ, ਆ ਮਿਲੀਏ ਝੰਗ ਸਿਆਲੀ ਦੇ ਖੂਹ ਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਝੇ ਨੂੰ ਉਹ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ: ਵਗਦੀ ਰਾਵੀ ਵਿਚ, ਦੁੱਬ ਦੇ ਜਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਣ ਬੁਟੀ ਰਾਝਾ ਫੁੱਲ ਦੇ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਉਹ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਟਾਹੀ ਵਿਚ ਕੀਲ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ: ਜੇਹ ਹਾੜ ਵਿਚ ਅੱਥ ਬਥੇਰੇ ਸਾਉਣਾ ਮਹੀਨੇ ਪੀੜ੍ਹਾ ਰਾਝਿਆਂ ਆਜਾ ਵੇ ਤੈਨੂੰ ਪਾ ਕੇ ਪਟਾਹੀ ਵਿਚ ਕੀਲਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਮਹਿਰਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸੈਆਂ ਐਕੜਾ ਦਾ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ: ਤੇਰੀ-ਤੇਰੀ ਕਾਰਨ ਚੀਰੇ ਵਾਲਿਆ ਮੈਂ ਬਥੀਂ ਲਿਆਈ ਭੁਕਾ ਵੇ ਕਿੰਨੁ ਬਣਾ ਕੇ ਬਾਲੀ ਪਾਵਾਂ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਰਾਝੇ ਜੋਗੀ ਵੇ ਤੇਰੀ-ਤੇਰੀ ਕਾਰਨ ਚੀਰੇ ਵਾਲਿਆ ਮੈਂ ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰੇ ਆਈ ਵੇ ਪੈਰੀਂ ਛਾਲੇ ਪੈ ਗਏ ਤੇਰੇ ਟਿੱਬਿਆਂ ਦਾ ਰੋਣ ਵੇ ਤੇਰੀ-ਤੇਰੀ ਕਾਰਨ ਚੀਰੇ ਵਾਲਿਆ ਮੈਂ ਮੀਠ ਵਰਸੇ ਦੇ ਆਈ ਵੇ ਡਿੱਜਰੀ ਤੇਰ ਦੀ ਝੰਗੀ ਕੋਈ ਡਿੱਜਰੀ ਜੱਦ ਕਨਾਹੀ ਵੇ ਪੁਦੇਸੀ ਰਾਝੇ ਨੂੰ ਹੀਰ ਤੋਤੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਵੇਦਨਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ:

ਉਝ ਜਾਣੀ ਵੇ ਤੇਤਿਆ ਰਿਕਨੀ ਖਾਈ ਵੇ ਤੇਤਿਆ ਲੋਝੀ ਲਾਈ ਵੇ ਉਝਾਹੀ ਵੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰਾਝਾ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਹੀਰ ਤੈਂ ਮੈਂ ਮਨ ਵੇ ਵਸਾਰੀ ਰਾਝਾ ਹੀਰ ਦੇ ਹਰਖੇ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਬੇਰੀਏ ਨੀ ਤੈਨੂੰ ਬੇਰ ਬਥੇਰੇ ਕਿਕਰੇ ਨੀ ਤੈਨੂੰ ਤੁਕੇ ਰਾਝਾ ਦੁਰ ਖੜ੍ਹਾ, ਦੁਰ ਖੜ੍ਹਾ ਦੁੱਬ ਪੁੱਛੇ। ਕਿਹਾਰੇ ਰਾਝਾ ਆਪਣੀ ਤੁੱਝ ਜਿਹੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਰਿਪਿ 'ਚ ਨਹੱਟ ਲਈ ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਲਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਆਖ ਦੇਂਦਾ ਹੈ: ਰਾਝੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮਨ ਲੈ ਹੀਰੇ, ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਲਗਾਈ ਪੁੱਠਿਆ ਦਾ ਚੰਦ ਆਪੇ ਚੜ੍ਹਸੂ, ਰੂਪ ਦੀ ਛਹਿਰਾਹ ਲਾਈ, ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਦ ਕੇ ਰਿਹਾ ਪੁਆਈ, ਸੁਤੀਆਂ ਕਲਾ ਜਗਾਈ ਸ਼ੌਂਕ ਨਾਲ ਨਚਕੇ ਨੀ-ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸੁਣਾਈ ਗੋਰੀ ਆਪਣੇ ਰਾਝੇ ਲਈ ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਲਗਾ ਹੈ: ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚ ਪੁੱਜਾ ਪਾ ਦੋਰੀ ਹੈ: ਹੀਰ ਨੇ ਸੱਚੀਆਂ ਸੱਚੇ ਸਰੋਲੀਆਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਪੁਸ਼ਕਾਰ ਗਹਿਰੇ ਸੰਦੇ ਸੰਦੇ ਸੰਦੇ ਮੈਂ ਹੀਰ ਗੋਰੀ ਵਲ ਝਾਕ ਕੰਨੀ ਹੀਰ ਦੇ ਸਜਣ ਕੇਕਰੂ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਖਾਕਾ ਰਿਪਿ ਦੀਏ ਪਹਿਏ ਨੀ-ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਨੇ ਪਾਈਆਂ ਪੁਕਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਟੁਕੜੀ ਹੀਰੇ ਸਲੇਟੀ ਦੀ ਆਪਣਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਬੰਕਦਾ: ਆਖੇ ਗੱਲ ਤਾਂ ਹੀਰੇ ਕਹਿਕੇ ਸੁਣਾ ਇਆ ਨੀ ਦੇ ਕੇ ਨੱਥੀਏ ਤੈਨੂੰ ਸੋਹਣੇ ਨੀ ਹਵਾਲੇ ਇੰਦਰ ਖਾੜੇ ਦੇ ਵਿਚ ਪਰੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨੀ ਗਾਵਣਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਿੰਨੇ ਰਾਗ ਜੋ ਸੁਰਤਾਂ ਮੇਰੇ ਮੇਰੇ ਲਿਆ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਏ ਤੇਰਿਆਂ ਨੀ ਨੈਣਾ ਨੇ ਮੈਂ ਜੀ ਜਾਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਖੀਆਂ ਦੇ ਚਾਲੇ ਜਾਲ ਫੈਲਾਇਆ ਹੀਰੇ ਤੇਰੀਆਂ ਅਖੀਆਂ ਨੇ ਉਝਦੇ ਜਾਂਦੇ ਪੰਛੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਸਾ ਲੇ। ਜਦੋਂ ਰਾਝੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੀ ਹੀਰ ਦੇ ਖੇੜੇ ਪਰਨਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਮਨ ਕੁਰਲਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਹੀਰ ਨੀ ਬਿਨ ਸ਼ਗਨੀਏ

ਮੈਂ ਭੁਲਿਆ ਚਕ ਵਿਚਾਰਾ ਦਿਹ ਸਵਾਬ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖੀਏ ਸੁੱਟਾ ਪਿਆ ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ਾਰਾ ਹੀਰ ਰਾਝੇ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੋਈ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਅਤੇ ਧਰਮ ਰੱਖਿਅਕ ਕਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੀ ਆਪਣਾ ਰਾਝਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਝਗੜਦੀ ਹੈ। ਛਟਕ ਛਟਕ ਦੇ ਛੱਲੇ ਕਰਾਲੇ, ਕੀ ਕੀ ਬਨਾਈ ਰਾਝੇ ਚਾਕ ਲੱਗੀ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦਿਆ ਮਾਲਕਾ ਕਿਥੇ ਲਾਏ ਨੀ ਡੇਰੇ ਕਿਨ ਵੇ ਬਣਾਇਆ ਲਾਕਾ ਜੀਆਂ ਦਾ ਕਿਨ ਖੋਹੇ ਸਿਹਰੇ ਮਾਂ ਬਣਾਇਆ ਲਾਕਾ ਜੀਆਂ ਦਾ ਡੈਂਟ ਖੋਹੇ ਸਿਹਰੇ

ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਹੀਰ ਸਿਆਲ

ਛੱਲੇ ਡਨਾ ਕੇ ਵੰਗਾ ਬਾਰ ਗਈ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਝਿੜਕਦਾ, ਘਰ ਆਈ ਨੂੰ ਐਮਾ ਵਿਚ ਕਹਿਰੀ ਹੀਰ ਝਗੜਦੀ, ਮੁਨਸ਼ਕ ਕਰਦੇ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਤੁੰਜਿਆ ਝਿੜਕਦਾ, ਵਿਚ ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਰੰਨਾ ਏਰਨੀ ਚਿਨੀ ਦੇਰੀ ਜਹਾਨੀ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੇਰ ਰਾਝੇ ਦੀ ਮੰਗਾ ਜੇ ਜਾਣਾ ਦੁਖ ਰਾਝੇ ਨੂੰ ਪੈਣੇ, ਮੈਂ ਨਿੰਜ ਨੂੰ ਸਿਆਲੀ ਜੀਮਾ। ਉਹ ਰਾਝੇ ਦੀ ਬੇਰ ਮੰਗਦੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਜੋਰੀ ਸੈਏ ਖੇੜੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜ ਹੋਰੀ ਹੀਰ ਪਰਾਈ, ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜੋ ਮੋੜ ਕੇ ਖੇੜੇ ਹੀਰ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾ ਰਾਝਾ ਮੱਝਾ ਚਰਾਦਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਰਾਝਾ ਮੱਝਾ ਦੇ ਸਿੱਟਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਰੋਵੇ ਖੇੜੇ ਲੋਗੇ ਹੀਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅਤੇ

ਉਲਾੜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਲਾੜਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਇਦ ਗੋਰੀ ਆਪਣੇ ਖੜੇ ਨੂੰ ਤਿਰਦਦੀ ਦੇ: ਹੀਰੇ ਨੀ ਲਿਸ਼ਕੇ ਬਿਲਕੀ ਚਮਕਣ ਤਾਰੇ ਨਾਹੀਂ ਡੰਗ ਸੰਦੇਰੇ ਨੀ ਲਾਡਲੀਏ ਅਲਬੇਲੀਏ ਹੀਰੇ ਤੈਂ ਪੰਛੀ ਰੱਖੇ ਵੱਦਾਰੇ ਨੀ ਹੀਰੇ ਨੀ ਖਾਇਆ ਖੁਹਾ ਦੇ

ਮੱਝਾ ਨੀ ਫੜ ਨੀ ਕੀਏ ਪੱਥੇ ਪਲਿਆਰੇ ਨੀ ਲਾਡਲੀਏ ਅਲਬੇਲੀਏ ਹੀਰੇ ਤੈਂ ਪੰਛੀ ਰੱਖੇ ਵੱਦਾਰੇ ਨੀ ਹੀਰੇ ਨੀ ਬਾਬੂ ਵਲਸ ਮੱਝੀਆਂ ਨੀ ਚਰੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਏ ਲਾਰੇ ਨੀ ਲਾਡਲੀਏ ਅਲਬੇਲੀਏ ਹੀਰੇ ਤੈਂ ਪੰਛੀ ਰੱਖੇ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਚ 20 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ

ਅੰਗ ਦਾਨ ਲਈ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਘਾਟ, ਸਕੀਨਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ ਅੰਗ ਰੱਦ

ਟੋਰੋਂਟੋ: ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਦੇ ਚਾਰਵਾਨ ਭਾਰਤੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਲਈ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2025 ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਰ 'ਚ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ 2020 ਦੇ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਪੱਧਰ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ 'ਚ ਭਾਰੀ ਕਮੀ: ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2024 'ਚ ਜਿੱਥੇ 483, 655 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ PR ਮਿਲੀ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ 2025 'ਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਕੇ 393, 530 ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ 'ਚ ਆਈ ਕਮੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 127, 375 ਤੋਂ ਘੱਟ

ਕੇ 98, 770 ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਪਈ ਵੱਡੀ ਮਾਰ- ਸਭ ਤੋਂ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਅੰਕੜਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ।

ਸਟੱਡੀ ਪਰਮਿਟਸ: ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਟੱਡੀ ਪਰਮਿਟਸ 'ਚ 25 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ: ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ 'ਚ 72 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਇਕੱਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 188, 175 ਤੋਂ ਅੱਧੀ ਰਹਿ ਕੇ ਸਿਰਫ 94, 605 ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

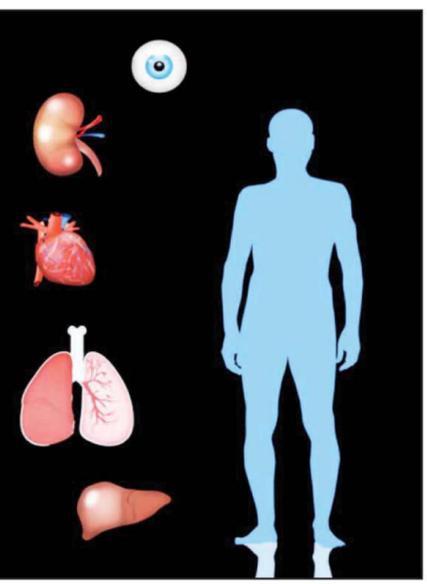
ਬਦਲਾਈਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ: ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਵੱਧ ਰਹੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਰੋਧੀ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ 'ਚ ਸਖ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵੱਡੀ

ਤਬਦੀਲੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਮਾਰਚ 2025 'ਚ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੁਣ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ।

ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ: ਸਿਰਫ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 'ਚ ਵੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ 'ਚ 12 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਇਮੀਗ੍ਰੇਂਟਸ 'ਚ 19 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਫੈਮਿਲੀ ਸਪੋਂਸਰਸ਼ਿਪ 'ਚ 10 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੁਣ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਲ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਭਾਰਤ 'ਚ ਅੰਗ ਦਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਫੈਟੀ ਲਿਵਰ, ਗੁਰਦੇ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਕਈ ਸੰਭਾਵੀ ਦਾਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਗ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਅੰਗ ਦਾਨ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਅੰਗ ਇੰਨੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਕਣ। ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਤ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤ ਦਾਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਅੰਗ ਫੈਟੀ ਲਿਵਰ, ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਭਰ 'ਚ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਸੰਭਾਵੀ ਦਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋੜਵੰਦ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅੰਗ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਗ ਅਤੇ ਟਿਸ਼ੂ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦਿੱਤੀ।

ਡਾ. ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ PGI ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਲੋਕ ਫੈਟੀ ਲਿਵਰ, ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਜਿੱਥੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਗ ਦਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਅੰਗਾਂ 'ਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਗ ਦਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ PGI ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਏਮਜ਼ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਿਆ ਹੈ।

ਡਾ. ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਗ ਦਾਨ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੋਵੇਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਅਪਨਾਉਣ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਅੰਪਰੋਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲਾਂਘੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਗਤ ਸਣੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਜੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਬਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਸਤਿਨਾਮ-ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੰਗਤ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਰਜਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਕੌਰੀਡੋਰ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਾਂਘੇ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸੇ ਦਾ ਖੇਤਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫ਼ਰੀ ਵਪਾਰ ਜੋਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਵਧੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਰਜਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਕੌਰੀਡੋਰ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

9/11 ਵਰਗੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਰਹੇ ਐਪਸਟੀਨ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਲੋਕ

ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ

ਨਿਊ ਯੋਰਕ: ਇਹ ਅਜੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ 'ਚ ਚੱਲ ਰਾ ਸੈਕਟ ਕਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ ਦੌਰਾਨ ਈਰਾਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ' ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਰਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਪਸਟੀਨ ਟਵਰਕ ਦੇ ਮੈਂਬਰ 9/11 ਵਾਂਗ ਲੇ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਈਰਾਨ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਰਿਰਟੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਲੀ ਲਾਰੀਜਾਨੀ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਡੀਆ ਪਲੈਟਫੋਰਮ X 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਆ, “ਈਰਾਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਨਹੀਂ।”

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸ਼ਬਰਦਸਤ ਨਿ ਹਮਲਾ, ਜਵਾਬ 'ਚ ਪਾਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਟੁਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀਤਾ ਦਾਅਵਾ: ਸਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਵਲੋਂ ਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਦ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ 'ਚ ਨਾਅ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਈਰਾਨ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਿਹਾ। ਈਰਾਨ ਇਜ਼ਰਾਇਲ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ 'ਚ ਇਸ ਯੁੱਧ 'ਚ ਹੁਣ ਤਕ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।

11 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਊ ਯੋਰਕ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਵਰਲਡ ਟ੍ਰੇਡ ਸੈਂਟਰ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਹਮਲਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ 9/11 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਧੁਨਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਘਾਤਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ: ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰੰਗ ਨਿਆਰੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਜਿਉਂਦੀ-ਜਾਗਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਤਲਵਾੜਾ ਏਰੀਏ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਰਵਾਲੀ ਕਲਾਂ ਦੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ 114 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ, ਧਰਮੋ ਦੇਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਸੈਂਕੜਾ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਦੰਦ ਨਿਕਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੋਈ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨੇਤਾ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਿੱਠੀ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲਣ 'ਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ 'ਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚੇਤਨਾ ਜਗਾਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਬਣੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਜੀ ਦੀ ਜਯੰਤੀ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੋਟ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧੀਤਵ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਨਾਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ

ਕਾਰਨ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ 'ਚ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਮੰਨਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।”

ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਰੇਕ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ, ਮਾਣ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦਲਿਤ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਕਰ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਮੰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਉਠਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਮੈਂ ਲਖਨਊ 'ਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜੋ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ।”

ਰਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਾਲੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਕਾਰਡ ਵੀ ਇਸੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬਣ ਰਿਹਾ। ਪੁੱਤਰ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਸਭ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਗੂਠੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੇ। ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟ ਨਾ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਸਰਕਾਰੀ

114 ਸਾਲਾ ਬੇਬੇ ਦੇ ਮੁੜ ਆਏ ਦੰਦ, ਪਰ ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟ ਨਾ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ

ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 114 ਸਾਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਮਰ 'ਚ ਵੀ ਮਾਤਾ ਸਾਡੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੁੱਖ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ (ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟਸ) ਮਿਟ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਥਾਇਰਮੈਟ੍ਰਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੇ।

ਰਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਾਲੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਕਾਰਡ ਵੀ ਇਸੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬਣ ਰਿਹਾ। ਪੁੱਤਰ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਸਭ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਗੂਠੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੇ। ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟ ਨਾ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਸਰਕਾਰੀ

ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਾਡਾ ਮਾਣ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰਕ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟਸ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸਿਸਟਮ 'ਚ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਇਸ 114 ਸਾਲਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਦੀ ਸਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਖ਼ਾਮੀਆਂ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਕਿਸ਼ਮਾ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਭੱਟ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੀ ਐ ਤਸਵੀਰ...

• ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਹਲੂਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਲਾਤਮਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੈਮਰੇ ਦੀ ਅੱਖ 'ਚ ਲੰਘਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਹੈ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੁਹਜ-ਸਵਾਦ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਖਿੱਚੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਤਸਵੀਰ ਸਾਨੂੰ ਜਲਦੀ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਸਿਰਨਾਵੇਂ ਸਮੇਤ ਭੇਜੋ।

• ਪ੍ਰੋ. ਧਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, 94784-60084

ਹਾਕਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਰ ਕੋਈ ਖੇਡੀ ਬਾਜੀ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਜਲਨ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਤ ਦਾ ਵਿਚੋਲੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਹਾਰ। ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਗਿਣਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ ਪਰ ਫਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਦਾ। ਹਾਰਿਆ ਇਨਸਾਨ ਮਾਯੂਸੀ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪੂਰਨ ਆਨੰਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਈ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਖਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਟਿਕਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਦਾ ਜੇਤੂ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਹਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਕੱਲ੍ਹ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਗਲਤਕਰਤੀ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਸਿਰਫ਼ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਡੀ ਹੋਈ ਬਾਜੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਹਾਰਨ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਸੋਚਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਸਗੋਂ ਹਾਰਨ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਕ ਉੱਚ ਪੜਾਅ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਜਿੱਤਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਹਾਰ ਦਾ ਸੁਆਦ ਨਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਵੇ। ਹਾਰ ਸਹਿਣੀ ਐਸੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਲੜਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਸਿਖਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਹਾਰਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤ ਜਿੱਤ ਦੇ ਖੇਡੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਰਦੇ ਕੜੀ ਲੱਭੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖਣਾ ਅਕਸਰ ਮੁਸਕਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਰ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਨਵੇਂ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ 'ਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਲੋੜ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹੀ

ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੜੀ ਹੈ। ਨੌਕਰੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਮਾਯੂਸ ਹੋਏ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਇਕ ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਨ 'ਚ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਦਿਹਾੜੀਵਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਇਕ ਰਾਜ

ਅਤੇ ਇਨਸਾਨਦਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਫਿਰ ਮਾੜੇ ਦਿਨ ਵੀ ਚੰਗੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਹਾਰ ਮਨ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਸਾ 'ਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਹੌਸਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਨੁੱਖ ਹਿੰਮਤ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਾਨਵਰ ਹਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਤੁਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਨਸਾਨ ਹਾਰ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈ ਕੇ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹਾਰ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਜਿੱਤ ਰੁਪੀ ਹਰੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਹਾਰ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦ ਇਨਸਾਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ...

ਹਾਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ

ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਕੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਉਤਾਰ ਦਿੰਦਾ। ਪਰਿਵਾਰ ਸੁਖੀ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ ਹਾਰੀ ਹੋਈ ਬਾਜੀ ਜਿੱਤ ਕੇ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਹੋਸਲੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਤਕੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਿਰ 'ਤੇ ਪਈ ਭਾਰੀ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਮਾਰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖੇ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕੁਝ ਵੀ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਆਸਾਈ ਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹਾਰ ਕੇ ਜੀਵਨ ਖ਼ਤਮ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ। ਸੰਘਰਸ਼ ਹਾਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ 'ਚ

ਮਿਸਤਰੀ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਉਹ ਨਾਮੀ ਨੌਕੇਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਪੁਰੀ ਫ਼ੌਜ ਹੈ। ਇਕ ਬਦਨਾਮ ਹੋ ਜਾਣ ਨੌਕਰ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਾਡਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਜਿੱਤ ਮਿਲਣ ਇਕ ਸੁਖਾ ਪਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਮਾੜੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕੋਈ ਵਜੂਰ ਨਹੀਂ ਗੱਲ ਸਿਰਫ਼ ਚੰਗੇ

ਦੁਬਾਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਮ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਰਨਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਝਾਉਂਦਾ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਅਤੇ ਡਰਪੈਂਕ ਲਈ ਬਾਜੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹਾਰੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਜਿੱਤ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਕ ਹੋਰ ਹਾਰ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਆਉਣ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਕਈ ਹਾਰਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇ ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਹਾਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

• ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ 94710-81419

ਕਾਲੀ ਮਗਸੀਡੀਜ਼ ਵਦਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਭਾਂਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਡਰਾਈਵਰ ਪੂਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਨਾਲ ਕਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣ-ਗਿਣ ਉੱਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਣਕਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਸਕੂਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਬਾਪੂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਣਕਾਂ ਵਿਚ ਖਾਣ ਖਿਲਾਚਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਅੱਕ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਲੈਪਟਾਪ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਲਿਆ ਤੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਗਿਸਬ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਸੁਝ ਗਿਆ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਪਰ ਬੇੜੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਅੱਕ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਉਹ ਜ਼ਰਬਾ ਤਕਸੀਮੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਜਾਂਦਾ। ਵਪਾਰ ਹੀ ਉਸ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਸੀ।

ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਕੰਮ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਧੰਦੇ ਦਾ ਕਿੰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਬੜੇ ਉਤਰਾਅ ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੇਖੇ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਰ ਫੁੱਧਦੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਬੇਲ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਖੁਵਾਹਿਸ਼ ਤੇ ਸੋਚ ਵਿਚ ਝੂਠ ਤੇ ਧੋਖਾ ਹੀ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਲੱਛਮੀ ਦੀ ਬਰਸਾਤ ਦੇਖਕੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਉਹ ਖ਼ਾਸ ਕੰਮ ਚੱਲਿਆ ਸੀ। ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਘਰ ਨੂੰ ਖਾਹ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਫ਼ਰਸਤ ਮਿਲੀ ਸੀ।

ਸ਼ੁਰੂ-ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਸ ਘਰ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਬਾਪੂ ਜੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਸਨ। ਬਾਪੂ ਜੀ ਨੇ ਨਾ ਘਰ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਪਿੰਡ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਉਸਦੇ ਮਹਿਲ ਵਰਗੇ ਘਰ ਵਿਚ ਝੂਠ ਤੇ ਧੋਖਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ। ਬਸ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨ ਰਹਿੰਦੇ ਤੇ ਪਿੰਡ ਭੱਜ ਆਉਂਦੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਖਿੱਲ ਚੜ੍ਹਦੀ। ਜੇ ਮਾਂ ਜਿਉਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਉਹ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਰਗਵਾਸ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਭੋਗ ਤਕ ਪਿੰਡ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਵਿਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਣਪੱਤ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਦੀ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਨੇਮ ਵੀ ਖੁੰਢੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਖ਼ਾਸ ਮਾਅਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਉ ਦੀ ਚੰਗਿਆਈ ਦੇ ਗੁਣਗੁਣ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਕੁਝ ਚਲਾਕ ਜਿਹੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਉਹ 'ਗਿਰਾ' ਹੀ ਸੀ, ਨਾ ਕੇ 'ਗੁਹਿਰ' ਸਿੱਖ ਬਰਾੜ। ਇਹ ਗੱਲ

ਉਸਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਕੜੀ ਤਿੱਖਾ ਨਸ਼ਤਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਭੋਗ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਪੂਰਾ ਜੋਰ ਲਾਇਆ, ਖਾਣ ਪੀਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਤਕ। ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹਿਆ ਵੀ ਪਰ ਅੰਦਰਲੇ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਫੇਰ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਨਾ ਹੋਏ। ਉਸ ਨੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਉਹ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਸਰਕਲ ਵਿਚ 'ਪਾਤਸ਼ਾਹ' ਨਾਲ ਮਜ਼ਹੂਰ ਗੁਹਿਰਦ

ਨੰਗ ਬੰਦਾ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕੰਨ ਤਾਂ ਸਰਦਾਰ ਜੀ-ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਸੁਣਨ ਦੇ ਆਦੀ ਸਨ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਹੀਲ ਕਰਕੇ ਹੀ ਚੁੱਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮਗਸੀਡੀਜ਼ ਦੇ ਤੌਰ ਬਰੋਕ ਲੱਗੇ ਤੇ ਉਹ ਸੋਚ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਬਾਰ ਦੋਖਿਆ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਉਸਦੇ ਨਜ਼ਰੀ ਪਿਆ। ਕੋਈ ਵਿਚ ਲੱਕੜ ਦਾ ਕੰਮ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇਗਾ। ਦੋਵੇਂ ਕਮਰੇ ਵੀ ਚਾਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ

ਪਾਤਸ਼ਾਹ

ਜਿੱਥੇ ਬਰਾੜ ਕੋਈ ਅਦਨਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਦੋ ਕਮਰੇ ਸਮਾਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਥਾਂ ਤੇ ਮਹਿਲ ਨੁਮਾ ਕੋਠੀ ਉਸਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਜੀਤੀ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਜੀਤੀ ਉਹਦਾ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤਕ ਦਾ ਜਮਾਤੀ ਤੇ ਸ਼ਰੀਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੀ ਸਾਂਝ ਸੀ। ਜੀਤੀ ਉਹਦੇ ਨੂੰ ਜੀਤੀ ਬਾਈ ਜੀ ਕਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਕਿ

ਜੀਤੀ ਨੇ ਸਿਰ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ, 'ਬਾਈ ਜੀ ਇਹਨੂੰ ਵਿਚਾਰੋ ਨੂੰ ਬਾਹਲੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰੋਸੋਈ ਤਾਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਪੈ ਜਾਊ। ਇਹਦਾ ਸਿਆਲ ਨਹੀਂ ਲੱਘਣਾ।' ਜੀਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਉਸਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜਾ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਮੁਸਕਰਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ...

ਦਾ ਪਿਆਨ ਜੀਤੀ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਮੁਸਕਰਾਇਆ। ਉਸਦੇ ਸੋਚਿਆ, 'ਦੇਖ ਲਓ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੋਰੀ ਜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ। ਇਹਦਾ ਦਾਦਾ ਕੋਲੋਂ ਆਇਆ ਦਾ ਪੱਟਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਬੈਠਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਕੇ ਆਉਣ ਦਾ ਡੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਲਲਚਾਰੇ ਮਾਰਦੇ, 'ਓਦੇ ਡੱਕਿਆ ਦੇ ਪੈਸੇ ਮਿਲਦੇ ਨੇ ਜੱਟ ਨੂੰ ਓਦੇ ਡੱਕਿਆ ਦੇ' ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਉਹਦੇ

ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਕੋਲੀ ਚੱਟ ਯਾਰ ਉਹਦੀ ਹਾ ਵਿਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਂਦੇ। ਕਦੇ ਉਹ ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਖਾੜਾ ਲਵਾਈ ਬੈਠਾ ਹੁੰਦਾ। ਕਦੇ ਉਹਦੀਆਂ ਜਲੋਈਆਂ ਸ਼ਹਿਰੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਸਦੇ ਦਾਦੇ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰੇ ਫੜ ਕੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਗਰਜ਼ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਬੇੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹਨੇ ਖਾਸੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਫੁਕ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਜੀਤੀ ਦੇ ਬਾਪ ਹੋਰੀ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ ਪਿਉ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਕਰਮ 'ਤੇ ਤੁਰ ਪਏ ਤੇ ਜੀਤੀ ਦੀ ਵਾਰੀ ਤਕ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤਿੰਨ ਕਨਾਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਘਰ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਪਿਆ ਸੀ। ਜੀਤੀ ਲੱਕ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਜਦਪੁਣਾ ਹਾਲੇ ਮਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਆਉਣ ਪਰ ਲੇਬਰ ਚੌਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਭੋਗ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਿਨ ਯਾਦ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਗਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਨੂੰ

ਕਰਕੇ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਉਨ੍ਹੀ ਪੈਰੀ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਪਿਆ ਸੀ। ਘਰ ਆ ਕੇ ਉਹ ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੇ ਨਾਨਕਾ ਪਰ ਇੱਕ ਯਾਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸਦਾ ਮਨ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਤੀ 'ਤੇ ਡਾਢਾ ਤਰਸ ਆਇਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਜੀਤੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਲੋ ਕਮਾਇਆ ਦੇ ਗਾਡਰ ਤੇ ਇੰਟਾ ਉਹ ਲੈ ਜਾਵੇ ਤੇ ਰੋਸੋਈ ਬਣਾ ਲਵੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੀਤੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਜੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਜਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਅੰਦਰਲਾ ਹਰਿੰਦਰ ਫੇਰ ਸੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਫੇਰ ਹੋਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰ ਹੁੰਝ ਕੇ ਨਾਲ ਰੁਕੀ ਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਅਦਬ ਨਾਲ ਤਾਕੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਸਹਾਰ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੋਇਆ ਬਾਰ ਨਿਕਲਿਆ। ਕੋਈ ਦੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਗੱਟ ਨੂੰ ਲੰਘਦੇ ਉਹਦੀ ਧੌਟ ਹੋਰ ਆਕੜ ਗਈ ਸੀ। ਮਿਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਸਰੀ ਕਾਲ-ਸਸਰੀ ਕਾਲ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸੱਚੀ ਮੁੱਚੀ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੋਵੇ। ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੱਖਿਆ ਇਕ ਕਮਰਾ ਚਾਹਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀਤੀ ਚਾਹੇ ਹੋਏ ਕਮਰੇ ਦਾ ਗਾਡਰ ਵਿਚ ਵਾਲੇ ਸ਼ਿਦਰੀ ਨਾਲ ਚੁੱਕੀ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਦੋਵੇਂ ਗਾਡਰ ਹੱਠਾਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਸਰੀਕਾਲ ਖੁਲਾਈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ਿਦਰੀ ਨੇ ਗੋਝੇ ਹੱਠ ਲਾ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਅੰਦਰਲੇ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਚਾਗੇ ਚਾਗੇ ਹੋ ਗਏ। ਸ਼ਿਦਰੀ ਦੀ ਕੋਬਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਪਈ, 'ਬੋਝਾ ਦੇਣ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ' ਉਹ ਖੋੜ੍ਹਾ ਹੋਰਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਹੋਰਨੀ ਭਰੀਆਂ ਨਹਾਰ ਨਾਲ ਜੀਤੀ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਜੀਤੀ ਉਸ ਦੀ ਮਨਸਾ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, ਬਾਈ ਜੀ ਇਹਦੇ ਘਰ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਕਮਰਾ ਐਂਡਰੀ ਮੀਂਹਾ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਾਲਾ ਸਮਾਨ ਇਹ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਦਾ ਮੱਥਾ ਤਿਉੜੀਆਂ ਨਾਲ ਡਰ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਚੋਬੀਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਗੂੰਜੀ, ਉਹ ਤਾਂ ਤੂੰ ਰੋਸੋਈ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤੂੰ ਅੱਗੇ ਚੁਕਾਈ ਜਾਂਦੇ, ਵੱਡਾ ਦਾਨੀ' ਸ਼ਿਦਰੀ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗਾਡਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਪਾਠਾਂ ਰੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪਿਛੇ ਹੱਟ ਗਏ।

ਜੀਤੀ ਨੇ ਸਿਰ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ, 'ਬਾਈ ਜੀ ਉਹ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੋ ਨੂੰ ਬਾਹਲੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰੋਸੋਈ ਤਾਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਪੈ ਜਾਊ। ਇਹਦਾ ਸਿਆਲ ਨਹੀਂ ਲੱਘਣਾ।' ਜੀਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਉਸਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜਾ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਮੁਸਕਰਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ...

• ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੁਨੇਜਾ 94711-96055

ਐ ਨੌਜਵਾਨ! ਜੇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਤੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਐਮਪੀਏ, ਐਮਐਲਏ ਜਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਲਈ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ। ਤਾੜੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਨਾਮਕੂ। ਐ ਨੌਜਵਾਨ ਤੈਨੂੰ ਘਬਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਲੁਪਿਆਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਗੱਡੀ ਚਲਦਾ ਵਲੈ। ਬੱਸ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਤੈਨੂੰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਸਟਰ, ਟੀਟੀ, ਬੁਕਿੰਗ ਕਲਰਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲੇ ਹੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਬਸ ਇਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਮੁੰਬਈ ਜਾ ਹੀ ਰਹੇ ਹਨ ਉੱਚ ਕਈ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਪੁੱਜਣ ਵਾਲਾ ਚਲੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਪੁੱਜਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਫਿਰ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਥਰੇ ਕੁਝ ਸੋਚਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ।

ਐ ਨੌਜਵਾਨ ਤੂੰ ਖ਼ਬਰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ। ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੋਜਾਂ ਹੀ ਸੋਜਾਂ ਹਨ।

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲੇ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਚ ਸਬਰ ਸੌਖਣ ਦੀ ਇੰਨੀ ਘਾਟ ਕਿਉਂ ਹੈ?

ਸਾਰੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਏਸੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਲਿਵ ਲੱਗ ਸਕੇ। ਬਸ ਹੁਣ ਦੋਰ ਨਾ ਕਰ ਆ ਜਾ...

ਵਿਅੰਗ

ਆਓ ਡੇਰਾ ਚਲਾਈਏ

ਜੇ ਤੂੰ ਇਹ ਸੋਚੀ ਬੈਠਾ ਕਿ ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਲੰਬੇ ਰੁਪਏ ਕਿਸੇ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਤੇਰਾ ਨਿਰਾ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਪੁੱਜ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਬਾਝ ਡਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅੱਕਿੰ ਦੀ ਚੜ੍ਹ ਜਕਦੇ ਤੇ ਮਾਲਟਾ ਕਾਡ

ਵਾਂਗ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਵੀ ਡੁੱਬ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਐਂਡਾ ਵੱਡਾ ਰਿਸਕ ਲੈਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹੋ ਗੁਪਿਆ ਲੈ ਕੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਡੇਰੇ ਦਾ ਜੁਗਾੜ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਉੱਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧੰਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਝਾਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੋ ਪੰਜ ਸੱਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਚਲਾ ਲੈ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਡੇਰਾ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਫਿਰ ਪੈ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਸੰਗਤ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦਾ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਪਲਿੰਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਫਿਰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲੋਕ ਗਸਟਾਂ ਲਈ ਤੁਰੇ ਆਉਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਂ ਸੱਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਡਰਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਸੁਆ ਲੈਣੇ ਹਨ ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਨਿਕਲ ਤੁਰਨਾ ਹੈ ਤੇ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਇਹੋ ਪੁਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਝਾਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੋ ਪੰਜ ਸੱਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਚਲਾ ਲੈ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਡੇਰਾ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਫਿਰ ਪੈ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਸੰਗਤ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦਾ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਪਲਿੰਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਫਿਰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲੋਕ ਗਸਟਾਂ ਲਈ ਤੁਰੇ ਆਉਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਂ ਸੱਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਡਰਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਸੁਆ ਲੈਣੇ ਹਨ ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਨਿਕਲ ਤੁਰਨਾ ਹੈ ਤੇ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਇਹੋ ਪੁਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਝਾਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੋ ਪੰਜ ਸੱਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਚਲਾ ਲੈ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਡੇਰਾ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਫਿਰ ਪੈ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਸੰਗਤ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦਾ

ਜਾ ਇਹ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਲਾਭਪੁਰੀ ਦੀ ਹਥੜੀ ਪੁਸਤਕ ਨਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਦਰਜਨ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਛਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਦੀ ਐਨੀ ਕਾਵਿ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਲੋਚਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ਾਸ ਨੌਇਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ 60 ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ, 32 ਗੀਤ, ਪਦਮਕੋਟ ਕਾਂਡ ਦੀ ਇਕ ਵਾਰ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਛੁਟਕਲੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਤਤਕਰੇ ਵਿਚ ਇਸ ਵਰਗ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਹਰੇਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਚਲ ਗਏ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਗ਼ਜ਼ਲ ਹੈ ਕਦੇ ਗੀਤ ਕਦੇ ਬੈਂਤ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਗ਼ਜ਼ਲ ਭਾਗ, ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਤੇ ਗੀਤ। ਪੁਸਤਕ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੁਰ ਲਲਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਕਸਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਦਾ ਅਸਲ ਮਤਦ ਹੈ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਸਵੈਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਵਤਨਪ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਨਿਡਰਤਾ ਜਿਹੇ ਗੁਣ ਭਰਨਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਸਿੱਖ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਪੁਸਤਕ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦੇ ਹੋਏ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰ ਤੇ ਕਿਲਕਾਰੀ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਕਾਵਿ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਇਛੁੱਕ ਹੈ।

ਤਕਦੀਰ ਬਦਲਦੀ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੀ ਘਾੜਤ ਘੜ ਜਾਂਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬਦਲਦੀ ਕੌਮਾਂ ਦੀ। ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਖ ਸੁਣਨੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਤਨਪ੍ਰਸਤੀ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਗੁਣ ਤੇ ਬਹੁਮੁਲੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਨੇ ਕਲਮ ਦੀ ਨੌਕ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਪੰਨਾ 90 ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਸੁਰ ਤਿੱਖੀ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਖੜਕਦੀ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨੀ ਮਸਲੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਲ ਕਰਨ ਲਈ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਲਲਕਾਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ ਤੇ ਗ਼ੈਰਤਮਈ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

• ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ

ਪੁਸਤਕ ਚਰਚਾ

ਰਵੀ ਦੀ ਬਹੁਵਿਧਾਵੀ ਪ੍ਰਤਿਤਾ ਦਾ ਜ਼ਾਮਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਅਸਲ ਤਸਵੀਰ ਵਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਮਨ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਕੋਮਲ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਤਰਜਮਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ। ਸਹਿਜਤਾ, ਸਰਲਤਾ ਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਵਿ ਵੰਨਗੀਆਂ ਵਿਚ ਤਰਲਤਾ ਭਰਦੀ ਹੈ। ਰਵੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਉਸ ਦੀ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਵਾਂਗ ਬਹੁਤ ਅਰਥੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਅਰਥਭਰਪੂਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਵਾਚੀਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਗ਼ਜ਼ਲ ਲਿਖਣ ਲੱਗੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਚ ਆਏ-ਐਓ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਗ਼ੈਰ ਗੁਰੂਰੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਵਿਦਵਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਆਰ ਉਲਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ ਆਮ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਇਰੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਇਕ ਪਿਰ ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ-ਮਾੜੀਆਂ ਸਥ

ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 23 ਮਾਰਚ। ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿੰਗ ਦੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੌਗਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐੱਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ, ਡਾ. ਉਪਦਰਸ਼ੀਤ ਕੌਰ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਨੋਜਮੋਟ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਲ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੰਗ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਸੁਚੇਤਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਬੀ. ਸੀ ਵਿੰਗ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੰਗ ਦੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ- ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੰਬੀ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਰੀ, ਕਮਜੀਰ ਸਿੰਘ ਗੰਡੀਵਾਲ, ਜੰਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫਿਰੋਜਪੁਰ, ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮਸ਼ੈਣ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ, ਜਥੇਦਾਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸੋਧੂਪੁਰ, ਚੌਧਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਠੱਕੜਾ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾਉ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟ, ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ

ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇਪਰੂਵਮੋਟ ਟਰੱਸਟ ਰੋਪੜ ਅਤੇ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ: ਪਰਵਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਮਹੇਲੀ ਕੌਸਲਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੋਤਿਆਣਾ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਪੱਪੂ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਸ਼ੇਖਰ ਜੱਸੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੰਡਾ ਜਲੰਧਰ, ਬਾਬੂ ਖਾਨ ਮਲੋਰਕੋਟਲਾ, ਹੇਮਰਾਜ ਝਾਂਡੀਆ ਰੋਪੜ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁੱਨਾ ਫਗਵਾੜਾ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਘਟੋਰ ਫਗਵਾੜਾ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਜੰਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਟ ਸਦਰਖਾਂ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਛੋਟਾ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਸੋਵਾਲ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਸਰਸਾ ਨੰਗਲ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ। ਜਥੇਬੰਦਕ ਸਕੱਤਰ: ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੋਟੇ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਸਿੰਘ ਸਮਰਾਲਾ, ਭੁਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜਾਡਲਾ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖਮੁੰਡਾ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਮੂ, ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਠਨਾਵਾ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੜਵਾਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾਨੀਪੁਰ, ਮੁਹੰਮਦ ਹਾਰੁਨ ਮਲੋਰਕੋਟਲਾ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਸੀ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਨਰੈਣ ਦਾਸ ਕਾਲੀ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਸੀ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾ ਰਾਮਪੁਰ ਫੂਲ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਗੰਗੂ ਮਾਨਸਾ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿੰਦੀਪੁਰ ਮੀਤ

ਜੋੜਾਂ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਚੋਹਾਨ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੋਹਾਨ, ਸੁਖਪੁਰਾ ਪਟਿਆਲਾ (ਦਿਹਾਤੀ), ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਤਾ ਸੁਸਰਾਲੀ, ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮਹਿਰਾ, ਡਾ. ਰਾਮ ਆਸਾਰ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੀਕਾਪੁਰ, ਧਰਮਚੰਦ ਇੰਬਾ ਟੱਪਰੀਆਂ ਰੋਪੜ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਡੇਰੀ ਕੌਸਲਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਸਾ ਬਠਿੰਡਾ (ਦਿਹਾਤੀ), ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਟਾਰਗ ਬਠਿੰਡਾ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ੈਟੀ ਬਰਨਾਲਾ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਚੌਲਾ ਬਰਨਾਲਾ (ਦਿਹਾਤੀ), ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ (ਦਿਹਾਤੀ), ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਕਲਸੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਮਠਾੜੂ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਦਿਹਾਤੀ), ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਅਨੰਧਾ ਫਰੀਦਕੋਟ (ਦਿਹਾਤੀ), ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਦਿਹਾਤੀ), ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਟੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਰੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਦਿਹਾਤੀ), ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਮਪੁਰ ਜਲੰਧਰ (ਦਿਹਾਤੀ), ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੋਆਬਾ ਕਪੂਰਥਲਾ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਲੇਰਖਾਨਪੁਰ ਕਪੂਰਥਲਾ (ਦਿਹਾਤੀ), ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਹਰਬੰਸਪੁਰਾ ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਗਵਾੜਾ, ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਚੰਨਾਂ ਫਗਵਾੜਾ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੀਲ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਉੜੀ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਦਿਹਾਤੀ) (ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਗਰਾਉ), ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਰਾਮੁਵਾਲੀਆ ਮੋਗਾ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝੰਡੇਆਣਾ ਮੋਗਾ (ਦਿਹਾਤੀ), ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਗੰਗੂ ਮਾਨਸਾ (ਦਿਹਾਤੀ), ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੰਡੂ ਮੋਹਾਲੀ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਚੌਧਰੀ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਮਾਜਰੀਆਂ ਮੋਹਾਲੀ (ਦਿਹਾਤੀ), ਡਾ. ਸਿਰਾਜ ਮੁਹੰਮਦ ਚੱਕ ਮਲੋਰਕੋਟਲਾ (ਦਿਹਾਤੀ), ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ ਮਲੋਰਕੋਟਲਾ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਪੁਰਾ ਪਟਿਆਲਾ (ਦਿਹਾਤੀ), ਸ਼ਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਪਠਾਨਕੋਟ (ਦਿਹਾਤੀ), ਹਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਭੜੜੀ ਪਠਾਨਕੋਟ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਚੋਚੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ (ਸ਼ਹਿਰੀ), ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਪੁਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ (ਦਿਹਾਤੀ), ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਕੜੇਲ ਸੰਗਰੂਰ (ਦਿਹਾਤੀ) ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਟਿੱਬਾ ਕਲੋਲ ਰੋਪੜ (ਦਿਹਾਤੀ), ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਸੀ. ਰੋਪੜ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਅਤੇ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਜੱਥਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਟੀ ਤਰਨਤਾਰਨ (ਦਿਹਾਤੀ)

ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਅਹਿਮ ਖਬਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਆ ਫੈਸਲਾ

ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ 23 ਮਾਰਚ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਨਰੀ ਖੁਰਾਕ ਐਕਟ 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ 82 ਕਰੋੜ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵੰਡੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਣਕ ਅਤੇ ਚੌਲ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਤੋਂ ਜੂਨ 2026 (3 ਮਹੀਨੇ) ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਰਾਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 36 ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ-ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਰਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 3 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਰਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 18 ਹਜ਼ਾਰ ਡੀਪੂ ਹੋਲਡਰ ਸਾਲ ਵਿਚ 4 ਵਾਰੀ ਇਕੱਠਾ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖਰੀਦ ਸੀਜਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਕੋਟਾ ਤੁਰੰਤ ਚੁੱਕਣ ਤੇ ਵੰਡਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੁਫਤ ਕੋਟਾ 5 ਕਿੱਲੋ ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵੰਡ 6 ਲੱਖ ਡੀਪੂ ਹੋਲਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਇਓਮੀਟ੍ਰਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਗਾਊਂ ਕੋਟਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਾਈਸ ਸ਼ਾਪ ਡੀਲਰਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੌਮੀ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅੜੈਚਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ 82 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਤਾਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਮਹਿੰਗਾਈ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਰਹੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸਕਣਗੇ।

'ਆਪ' ਸਰਪੰਚ ਤੋਂ ਮਿਲੀ 4 ਕਿੱਲੋ ਹੋਰੇਇਨ, ਕੀ ਇਹੀ ਹੈ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ?

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 23 ਮਾਰਚ। ਜਲੰਧਰ ਕੋਟ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਤੋਂ ਹੋਰੇਇਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਾਲਾ ਬੋਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕੋਲੋਂ 18 ਕਿੱਲੋ

ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰੇਇਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮਜ਼ੀਨਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੋਟ ਹਿਰਦੇ ਰਾਮ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਕੋਲੋਂ 4 ਕਿੱਲੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰੇਇਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਗੱਠਜੋੜ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਉਕਤ ਸਰਪੰਚ ਦੀਆਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰ ਮਨੀਸ਼ ਪਰਿਦੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਬਾਕਾਇਦਾ ਟੈਗ ਕਰ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹੀ ਹੈ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ'? ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕੋਲੋਂ 18 ਕਿੱਲੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰੇਇਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮਜ਼ੀਨਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੋਟ ਹਿਰਦੇ ਰਾਮ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਕੋਲੋਂ 4 ਕਿੱਲੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰੇਇਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਗੱਠਜੋੜ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ 'ਤੇ ਲਟਕੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਤਲਵਾਰ, ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੋ 'ਤਾ ਆਪਣੀ ਅਲਟੀਮੇਟਮ !

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 23 ਮਾਰਚ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਾਇਕ-ਰੰਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚਾਲੇ ਤਕਰਾਰ ਵੱਧਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਰੇਣੂ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਸਮਤ ਰੁਖ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਦਿਆਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ 1 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ ਬਿਲੀਅਨ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਗੀਤ 'ਟੀਰੀ' ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਚਿਤਰਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿੱਖੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਰੋਧ ਇੰਨਾ ਵਧ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਚਕੂਲਾ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਫੁਟਿਉਬ ਤੋਂ ਇਸ ਗੀਤ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਕਸ਼ੈ ਦਹੀਆ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੀਮ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ। ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇਰ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਕਾਰਨ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਸੰਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਲਈ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰ ਤੋਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਰੇਣੂ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਟੀਮ ਬਹਾਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੀਤ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਫਾਰਮਾ ਸੈਕਟਰ 'ਚ ਮੰਡਰਾਉਣ ਲੱਗੇ 'ਜੰਗ ਦੇ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲ', ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਤੇ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਉਛਾਲ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 23 ਮਾਰਚ। ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਯੁੱਧ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਫਾਰਮਾ ਸੈਕਟਰ 'ਤੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਡਰਾਗਮਾ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹਿਸ਼ਾਸ਼ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਐਕਟਿਵ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟਿਕਲ ਇੰਗਰੀਡੀਐਂਟ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗਭੱਗ ਦੋ ਗੁਣਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਰਾਸਿਟਾਮੋਲ ਵਰਗੇ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਐ. ਪੀ. ਆਈ. ਦੀ ਕੀਮਤ 250 ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 425 ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ 10-11 ਨਿਗਮਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿਚ ਵੀ ਕਮੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਈ ਏ. ਪੀ. ਆਈ. ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਉਤਪਾਦਨ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਫਾਰਮੂਲੇਟਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫਾਰਮਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਵਰਤੇ

ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਲਿਸਰਿਨ, (ਆਈਐੱਸਪ੍ਰਾਈਲ ਅਲਕੋਹਲ), ਸੋਰਬਿਟੋਲ ਆਦਿ ਸਾਲਵੈਂਟਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ 50 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬੱਧਤਾ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਗਤ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐੱਲ. ਡੀ. ਪੀ. ਐ. ਅਤੇ ਐੱਚ. ਡੀ. ਪੀ. ਐ. ਗੈਨਿਊਲਿਓਨ ਦੀ ਵੀ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਲਈ ਅਤਿ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਲੱਗਭੱਗ 50 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਾਰਮਾਸਿਟੀਕਲ ਮੈਨਫੈਕਚਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਿਤ ਕਪੂਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾਸਿਟਾਮੋਲ ਵਰਗੇ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਏ. ਪੀ. ਆਈ. ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਿਛਲੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ 250 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 425 ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ 10-11 ਨਿਗਮਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿਚ ਵੀ ਕਮੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਘਾਟ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਏ. ਪੀ. ਆਈ. ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਉਤਪਾਦਨ ਘਟਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਰੋਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਫਾਰਮੂਲੇਟਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਲਵੈਂਟਸ ਵਿਚ 50 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦਨ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਡਰਾਗਮ ਮੈਨਫੈਕਚਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਸ਼ਾਲ ਠੁਕਰਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਵਿਚ ਵੀ ਦੋ ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਰਾਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪੁੰਜਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਇਸ ਸੈਕਟਰ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕੀਆਂ। ਓਰਲ ਲਿਕਵਿਡ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀ. ਏ. ਟੀ. ਡੀ. ਬੋਤਲਾਂ, ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਗਲਾਸ ਵਾਇਲਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ 30 ਤੋਂ 50 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦਾ ਰੋਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ ਮੈਨਫੈਕਚਰ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪੁੰਜਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕੇਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਕਾਰਨ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਰੋਟ ਵਿਚ ਇਜ਼ਾਜ਼ਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਦਾ ਅਸਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ 'ਤੇ ਨਾ ਪਵੇ ਅਤੇ ਮਹੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪੁੰਜਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਫਾਰਮਾ ਸੈਕਟਰ ਵਿਚ ਲੋਭਰ ਦੀ ਘਾਟ ਵੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਦਯੋਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਐਕਟ 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਲਾਬਾਜ਼ਾਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬੱਧਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਅਹਿਮ ਖਬਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਆ ਫੈਸਲਾ

ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ 23 ਮਾਰਚ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਨਰੀ ਖੁਰਾਕ ਐਕਟ 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ 82 ਕਰੋੜ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵੰਡੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਣਕ ਅਤੇ ਚੌਲ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਤੋਂ ਜੂਨ 2026 (3 ਮਹੀਨੇ) ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਰਾਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 36 ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ-ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਰਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 3 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਰਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 18 ਹਜ਼ਾਰ ਡੀਪੂ ਹੋਲਡਰ ਸਾਲ ਵਿਚ 4 ਵਾਰੀ ਇਕੱਠਾ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖਰੀਦ ਸੀਜਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਕੋਟਾ ਤੁਰੰਤ ਚੁੱਕਣ ਤੇ ਵੰਡਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੁਫਤ ਕੋਟਾ 5 ਕਿੱਲੋ ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵੰਡ 6 ਲੱਖ ਡੀਪੂ ਹੋਲਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਇਓਮੀਟ੍ਰਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਗਾਊਂ ਕੋਟਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਾਈਸ ਸ਼ਾਪ ਡੀਲਰਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੌਮੀ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅੜੈਚਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ 82 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਤਾਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਮਹਿੰਗਾਈ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਰਹੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸਕਣਗੇ।

ਪੂਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਰ 'ਤਾ ਸੀਲ ! ਰੌਡ ਅਲਰਟ 'ਤੇ ਪੁਲਸ, 1000 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤਾਇਨਾਤ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ 23 ਮਾਰਚ। ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰੌਡ ਅਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਰਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਘੱਮ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਚਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਲਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਡੀਐੱਸਪੀ ਰੌਡਕੁਆਰਟਰ ਲਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡੀਐੱਸਪੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਐੱਸਐੱਸਪੀ ਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰੌਡ ਅਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਅਤੇ ਅੰਬੋਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਡੀਐੱਸਪੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 10 ਤੋਂ 12 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਲਗਭਗ 1000 ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਚਾਰਜੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਤਰਨਤਾਰਨ 23 ਮਾਰਚ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੇ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਵਿੰਗ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਟੀਮ ਨੇ ਡਾ. ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਟੇਰੀਟ ਫੂਡ ਵਿਕਰੋਤਾਵਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੂਡ ਸਾਮਾਨ ਵੇਚਣ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਮੁਹਿੰਮ ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਓ. ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਓ. ਸਾਕਸ਼ੀ ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਚੌਧਰੀ ਤੋਂ ਸਹਿਤ ਧਨ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਟੀਮ ਨੇ ਚੌਲ, ਗੰਗੂਬੂਆ, ਸੁਰਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਿਥੀਵਿੱਡ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਏ.ਆਈ

ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਵਿੰਗ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਟੀਮ ਨੇ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਸਾਮਾਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਅਚਨਚੇਤ ਚੈਕਿੰਗ

ਦੁਆਰਾ ਐੱਫ.ਬੀ.ਓ. ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹੀ ਚੈਕ ਕੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਵੀ ਬਾਰੇ ਐੱਫ.ਬੀ.ਓ. ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦ, ਚਾਪ, ਸਪਰਿੰਗ ਰੋਲ ਅਤੇ ਸੋਸ ਦੇ 10 ਨਮੂਨੇ ਖਰੜ ਲੈਣ ਨੂੰ ਡਿਸਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਹੂ ਖਰੜ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੰਚਾਲਕਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਟੇਰੀਟ ਫੂਡ ਨੂੰ ਸਮਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਤਿਆਰ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਵਿਕਰੋਤਾ ਕਾਰ/ਸਟਾਲ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ, ਮਨੁੱਖਸ਼ੁਫਲ ਭੋਜਨ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ, ਤਿਆਰ ਭੋਜਨ ਨ